Масса а мехкашкара пролетараш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО
свет

Советски Союза Коммунистически партен Нохч-ГIалгIай областнойн Грозненски городскойн комитетий а Нохч-ГIалгIай АССР-а Лаккхехьарча Совета а орган

КIиранди 2 НОЯБРЬ № 88 (2297) 1958 шу

Мах 20 кеп.

Кагийнахи мехкарийи! Коммунистически хьисапе болх бе а даха а Iомале! Хьинаре а, кIаьд ца луш а дола коммунизм хьалъераш хила!

(ССКП ЦК тIахьехьамаш тIара).

Ерригсоюзни Ленински Коммунистически Кагирхой ЦхьоагIонга

Ерригсоюзни Ленински Коммунистически Кагирхой ЦхьоагIон шовзткъа шу дузача дийнахь Советски Союза Коммунистически партен Центральни Комитето цIенача дагара дIайха моаршал хоатт вай мехкарча берригача комсомольцашкеи, комсомолкашкеи, берригача кагийча нахагеи мехкарашкеи.

Сийлахь-воккхача Ленина байракха кIал, Коммунистически партен хьалхленца боккха а сийле йолаш а никъ баьб Коммунистически Кагирхой ЦхьоагIоно, юххьанцарча социалистически кружокашкареи кагийча наьха цхьоагIонашкареи яьнна Коммунистически партен денал дола помощники тешаме резерви йола, коммунизм хьалъеш боахкача къонача наьха хьалха латта отряд шийха хулаш йола низ бола дукха миллионаш нах чулоацаш йола организаци хиларга а кхоачаш.

Ленински васкеташта тешаме а йолаш, массаза а массанахьа а — граждански тIема фронташка, хьалхарча пятилеткай гIишлонаш хьалъеча, Даьй-мехка тIом лаьттача бирсача шерашкахь, тIом йистебаьнначул тIехьагIа, советски обществан хьинареи хIама хьадеши бола низ шийха хинна хьа а енай, хIанз йоагIаш а я комсомол. Ше деча башха дикача патриотически гIулакхащца даьккхад комсомоло партена, дерригача советски халкъанна ше геттара дукха езилга а, цар чIоагIа ший сий делга а.

ХIанзарча укх деношка комсомольцаш а кагирхой а мехкарча берригача къахьегамхошца цхьана Советски Союза Коммунистически партен XXI-ча съезданна эшшача тайпара сийленца накъа баха кийчлуш ба; социалистически экономика а культура а къахьегама овсарле а дIахо а лакхъяра, тоаяра тIехьа, технически прогресса тIехьа, доллача хIаманна а кхом бара тIехьа, шоай низ кхо а ца беш, къовсам лоаттабеш ба уж.

В. И. Ленина васкет кхоачаш а деш, тIагIертта дешаш, Iилмаш Iомадеш ба советски кагирхой. Парте лоIамах, шоай дегашта из чIоагIа хьашт хиларах коммунистически строительствон хоадам беш долча доакъошка шоаш кхо ца беш къахьегаш ба бIаь эзараш бола кагий нахи мехкарийи. Цар хьаю шахташи доменни пишкаши, гидроэлектростанцеши заводаши, цар хьаю мехка къилбаседени малхбоалени районашка Iалаьмате йоккхий индустрен гIишлонаш, дукха беркат дергдолаш карадерзаду СибарегIени Казахстанеи доккхий мехкаш, доккха дакъа лоац социалистически юрта боахам низ боллаш тоабара тIехьа лоаттабеча къовсам тIа.

Советски Союза Коммунистически партен Центральни Комитет чIоагIа тийша я, Ленински комсомол, массаза а санна, коммунизм хьалъеш боахкача наьха хьалхарча мугIаре латташ дIагIоргхиларах, турпалерча болхлой классан, Коммунистически партен революционни традицеш, бIарга-са санна, лораеш а ебаеш а из хургхиларах. ССКП Центральни Комитето комсомол тIахьех дIахо йодача хана а берригa кагийнахи мехкарийи марксизман-ленинизман сийлахь-йоккхача идеяшца дог-уйла долаш, лакхара коммунистически морали нравственности йолаш кхебеш хиларна, коммунистически хьисапе баха а болх бе а кагирхой Iомабеш хиларна, Iилманна, техниканна, культуранна вай хана гучаяьнна говзалаш Iомаяь караерзаеш, Советски социалистически паччахьалкхен низи торои чIоагIъеш хиларна.

Даькъала хилба вай сий дола советски кагирхой а цун денал дола авангард — Ерригсоюзни Ленински Коммунистически Кагирхой ЦхьоагIо а!

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕН ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТ

Новкъоста Н. С. Хрущева къамаьл

Новкъостий!

Дерригача советски халкъо доккха цIей даь дезду тахан Ерригсоюзни Ленински Коммунистически кагирхой цхьоагIон, адамий ираз бахьан, коммунизм бахьан лоаттабеча къовсам тIа партен чIоагIачеи тешамерчеи помощника шовзткъа шу дуза ди.

Комсомола яхара а, цун къовсама а программа белгалъяьй вай доккха хьакъал дола баьчча а хьехархо а волча Владимир Ильич Ленина. Ленина даь васкеташ цIена кхоачаш а деш, цIаккха а нокъзара ца йоалаш, цун хьехама тIехьа а латташ комсомоло Даьхенца цхьана къовсама а коталоний а боккха никъ бенаб къахьегама гIулакхашта а, вай Советски Даьхен моастагIех леташ а.

Вай халкъо, партес доккхал ду комсомолах, цун сийлерча гIулакхех. Коммунистически строительствон башха дика перспективаш хьайийлай комсомола хьалхашка, берригача советски кагирхошта хьалхашка. ВIалла шек ца воалаш ала йиш я, цIаккха а цхьанна метте а кагирхошта хьалхашка селла дика гIулакхаш лаьттадац, аьнна, шоай низ тIабахийта а шоашка дулургдар гучадаккха а царга цу тайпара йоккхий торонаш хиннаяц, аьнна. Советски кагирхошта уж торонаш еннай коммунистий партес.

Дукха хIама даьд комсомоло укх шовзткъа шера. Из дика ховш да партена а халкъанна а. Комсомоло даьхача толамех ала доагIар дика аьлар ший доклада тIа комсомола ЦК-а хьалхарча секретара новкъоста Семичастнес. Цхьабакъда, комсомоло баьча балхах хьахинна эггара лоархIаме а дега тоам беш а дар керда нах — коммунизм хьинаре хьаераш, адамий ираз бахьанце къовсам лоаттабераш кхебар да. Советски нахах комсомолага гIолла кхетамца кхийна 67 миллион саг ва. Комсомоле бахаш а, цо кхетамца кхебеш а хIанз укх сахьате 18 миллион нах ба. 18 миллион моллагIа бола нах хинна Iац уж, уж — хьинарера, хIама дарна дика йоалаш болча партен по-

Башха дикача хана нийсден-

мощникий кхотаенна арми я.

над, новкъостий комсомольцаш, шун деза ди. Мехка чухь вай гIулакхаш дика лел. Вай Даьхе дикка тоаеннай. Советски халкъо гIордаьнна доккхий толамаш даьхад промышленность, юрта боахам, Iилма, культура дегIадоаладара даькъе. Советски наьха бахар шергара шерга тоалуш доагIа.

ХIанз советски халкъ кийчлуш да, укх гаргарча ворхI шера вай мохк дегIабарна йола контрольни цифраш ювцаргйолча партен XXI-ча съезданна сийленца накъа даха. Советски Союза экономика кхы а Iалаьмате чIоагIа дегIайоалаелгеи, хIаьта цунга гIолла халкъа материальни хьалторо дикка айъелгеи чулоацаш я уж цифраш.

ЛаьрхIа йола планаш дикка а йоалаш кхоачашъярна эшаш мел дар долаш да вайга. Кхетадеш да, уж планаш кхоачашъярна дукха болх бе безаргболга. Массаза а санна, комсомол, беррига вай кагирхой общество хьинаре хьаеш боахкача наьха хьалхарча мугIарашца хургхиларах тешаш я парти.

Советски халкъа юкъерча къахьегам тIа кагирхоша лоацаш дола дакъа—коммунизм хьалъеш бола къона нах революционни уйланца кхебу дикагIа йола школа я. Коммунизм хьалъярна тIаберзабаьча къахьегамо формехь а ерзаю, чIоагI а ю сага коммунистически мировоззрени, марксизман-ленинизман идеяш бахьанце лоаттабеча къовсам тIа ца вохаш, денал долаш хилар.

Кхувш боагIача къонача наха каст-каста дагаух, мишта хила везал-хьогI коммунистически обществан саг, яхаш. Цу хаттара лоацца жоп дала йиш я: бокъонца вола ленинец хила веза, аьнна. Из да — массаза а массанех а, моллагIа пост шийга яле а, моллагIча гIулакха тIа ше вале а тIемахои революционери хила веза, яхилга. Из да — Iайха вахаш йоаккхаш йола ха мичча бесса ваьха яккха, аьнна, хье ваь ца хилар къаьгга кхетадеш хила везилга. Хьо социалистически обществе ваь саг ва, хьо, хьайна ваьха а ца Iеш эггара хьалха,

сийлахь - доккхача гIулакха тIайодача обществанна вах. ХIаьта цудухьа хьа дерригa гIулакхаш, хьона дага латтараш, Iа деш дараш цу доккхача дикача гIулакха тIатайжа хила деза.

Комсомольцашкара партена эшаш дар, къонахчул долаши вай гIулакха тешамеи уж хулга хинна а ца Iеш, лакха культура, образовани йолаш, къахьегамца морзо йолаш, гIулакх дика леладеш, дикача дас санна, халкъан рузкъа лорадеш уж хулга а да. Деша багIаш бола кагирхой нийсача кхетамца кхебара даькъе, школан вахарцара бувзам чIоагIбара даькъе боккха лоархIам болаш я комсомол. Къахьегам безаш а лоархIаш а уж хулга кагирхошта даиман хьехаш, Iомадеш хила еза комсомол.

Диц ма далийталаш, новкъостий, къонал — сага вахарцара къаьстта ха—хIама чIоагIа мерзденна тIехьавоалаши дегIацара низ кхехкаши йола ха хилар. Къона волча хана массанена а дагалатт турпала хIама делга, романтиканна тIаккхувш, ший низ дIабала моттиг лохаш хул из. Укхаза лоархIаме да цар лехача хIаманна уж харцахьа гIоргбоацаш, уж гIалат баргбоацаш кагийча нахаи мехкараштеи новкъостал делга, цар низ пайданерча гIулакхашта, халкъанна беркат хургдолча новкъа лостабелга. Гой цудухьа я комсомол селла бехктокхаме лоархIам болаш.

Коммунистически партес, дерригача советски халкъо дуккха дег-ондо ю сий долча Ленински комсомола. Парти тешаш я, дIахо йодача хана а лакхара идеяш йолаш, къахьегам безаш, хало лоалуш, ший халкъ, ший социалистически Даьхе чIоагIа езаш, из лорае кийчча болаш вай кагирхой хургхиларах. Коммунизм бахьанце лоаттабеча къовсама сийлахь-доккхий керда декхараш кхоачашде низ кхоачаргба вай коммунистически къонача тIехьен!

Новкъостий! Мукъаба сона Советски Союза Коммунистически партен Центральни Комитето комсомолага луш дола моаршал дIакхайкаде.

ВЛКСМ-а Центральни Комитета торжественни Пленум

Ленински комсомол Коммунистически партена чIоагIа мутIахьа хилара демонстраци яр Кагирхой Ерригсоюзни Ленински Коммунистически Союз вIашагIтеха 40 шу далара хетаяь ВЛКСМ-а Центральни Комитета торжественни пленум. 29 октябре Москверча В. И. Ленина цIерах йолча Центральни стадиона спорта Двореце хилар из.

Трибунаш тIанг аьнна хьалийза я нахах. ЧIоагIа дог гIоздаьнна ба областий, краяй, союзни а автономни а республикай комсомольски организацеша бахкийта, Советски Армера, Москвен а Московски областен а комсомольски активера, общественни организацешкара баьхка укхаза гулбенна 14 эзар совгIа саг.

Сцена тIа Даьхенна денал долаш гIулакхаш дарах комсомолана енна Ленина кхо орден, ЦIеча Байракха орден, Къахьегама ЦIеча Байракха орден я. Комсомоло доккхал а деш цIи лелаеча, къахьегамхой Сийлахь-воккхача баьччан В. И. Ленина сурт тIадола цIе байракх — ВЛКСМ значок лаккха хьалтеха йоал.

Хьал а гIайтта, чIоаггIа тIоараш тохарца моаршал хоатташ тIаэц гулбеннараша президиуме гучабаьнна новкъостий А. Б. Аристов, Л. И. Брежнев, К. Е. Ворошилов, Н. Г. Игнатов, Ф. Р. Козлов, А. И. Микоян, Н. А. Мухитдинов, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрущев, Н. М. Шверник, А. Н. Косыгин.

«Даькъал хийла Ленински Центральни Комитет!», «Дахалда советски халкъ!», «Сийле хийла Коммунистически парте!», «Сийле хийла Советски правительствон!», яхаш цIогIарч хоз.

Иштта президиуме ба ВЛКСМ-а ЦК-а секретараш В. Е. Семичастный С. П. Павлов, А. Н. Аксенов, Л. К. Балясная, Н. Ш. Васадзе, В. П. Логинов, Н. Н. Месяцев, К. Муртазаев, С. К. Романовский, ВЛКСМ-а сийлен членаш СССР-а культуран министр Н. А. Михайлов, ССКП-а ЦК-а отдела заведующи А. Н. Шелегин, къьнара коммунисташ, хьалхара комсомольцаш, производствон а юрта боахаман а дикагIа бола болхлой, тIема а политически а кийчбенна отличникаш — тIемахой, пионервожатеш, культуран къона деятелаш, хьалхле лелаю партийни, советски, эскара гIулакхера болхлой, министраш.

Низ болаш а чIоагIа а хоз Советски Союза паччахьалкхен гимн. Лохкаш музыка а йолаш хьачуяхь Кагирхой Ленински Коммунистически Союза ЦIе байракх. Комсомолана совгIата енна орденаш я цутIа. Пленуме гулбеннараша хьачуяхьача дукха езача шоай байракха ура а гIайтте сий ду.

ЧIоаггIа, дIаьхдаь тIоараш а тохаш, торжественни пленума сийлен президиумалла хорж ССКП ЦК-а Центральни Комитета Президиум.

«Кагирхой Ерригсоюзни Ленински Коммунистически Союза 40 шу дизар» яха доклад е дош лу ВЛКСМ-а Центральни Комитета хьалхарча секретара В. Е. Семичастнена.

Тахан доккха ди дездеш да вай, йоах цо. Кагирхой Ленински Коммунистически Союза 40 шу даьннад. Вайца цхьана ер сийдола цIей дезду дерригача советски халкъо а. Партен тешшамера гIонча йолча Ленински комсомоло коммунизм хьалъеча ше кхо ца еш дика къахьегарца, социализман моастагIашта духьал Даьхен сий а из ший лоIаме хилар а бахьан лоаттабеча турпала къовсаме дика дакъа лацарца вай мехкарча къахьегамхой шийх кIоаргга безам а болийтаб, лархIа а лоархIийт.

ВЛКСМ-а Центральни Комитета цIерах дезача дийнахьа дIайха моаршал хоатт В. Е. Семичастне берригача комсомольцашка, комсомолкашка, къонача маIа а кхал а болча болхлошка, колхозникашка, къонача Iилмхошка, специалисташка, студенташка, дешархошка, Советски Армен тIемахошка, берригача советски кагийча нахагеи мехкарашкеи, дIахо а къахьегачеи дешачеи цар толамаш дахар, доккха ираз цар хилар а ловш.

Шовзткъа шу да, йоах дIахо докладчика, халкъа ираз бахьан, Коммунистически парти гIадъюгаш комсомол яха а цо къахьега а. ХIара дийнахьа, хIара шера цун низ чIоагIлу, дегIадоагIа цун мугIараш. 1918-ча бирсача шера партес Коммунистически Кагирхой Союзе вIашагIтеха хинна ткъаь шиъ эзар сагах лаьтта отряд парти кхайкача коммунизм бахьан лоаттабеча къовсама хьаштдолча халача участкашка тIадъяха гIоргйола 18 миллион сагах латта арми а хинна дIаэттай.

Вай цIей эттад белгалъяьннача дикача хана. Кхо бутт баьлча Москве хьаелларгья аргIан йоаца партен XXI-гIа съезд. Советски Союза Коммунистически партен съездаш Советски паччахьалкхен чухь, вай халкъий вахара чухь сийрда кхоане бахьан цар лоаттабеча къовсаме хула доккхий хIамаш да. Съездий соцамаша парти а беррига къахьегамхой а де дезачун хьдда йолча программаца кийчбу, керда коталонаш яхарна, исторически гIулакхаш дарна тIахьех уж. Вай мехка халкъа боахам дIахо а дегIабоалабе ворхI шера йола план оттаеш йола съезд гулйойла аьнна баьча хоамо берригача советски наьха, вай кагийча наьха а мехкарий а дог гIоздаьккхар, коталонгара коталонга вай кхувла дукха еза Коммунистически парти бахьан доккхал дайтар.

Сийрда хьеж советски кагий нахи мехкарийи вай Даьхен дикача кхоанега, йоах нов. Семичастне. ГIишлонаш хьалъяр! Iилман кIоаргаленашка кхачар! Керда техника хьаяр! Ялат Iалаьмате дика хьувкъийтар! Селханарчул тахан дукхагIа а дикагIа а, таханарчул кхоана дукхагIа а дикагIа а хIама хьадар—уж да вай дикача заман кагирхой кхоачашде гIертараш.

Докладчико дика кхетавеш дувц Ленински комсомолан къахьегама а тIема а денал долча гIулакхех хьалдизача, къаьгта долча исторex. Цо белгалдоаккх, комсомоло баь сий а денал а дола никъ Коммунистически партеца вай, мехка социализм котъялара а коммунизм хьалъяра а тIехьа цо лоаттабеча турпалерча къовсамца, советски халкъа истореца айхха бувзабенна хилар.

1918 шера 29 октябре партен Центральни Комитета инициативах а цо хьалхле лелаеш а гулъяьча хьалхарча болхлойи ахархойи кагирхой союзий Ерригроссийски съездо Кагирхой Российски Коммунистически Союз политически организационнии вIашагIтехар. Цу гIулакхо мехка общественни вахара юкъе кагирхой болча лоархIама керда дош оттадир. Комсомоло цхьана вIашагIтехар болхлойи ахархойи кагирхой, чIоаггIача бувзамашца партеца бийзар уж. Комсомол Советски паччахьалкхен общественни дика низ а хинна дIаэттай.

Тахан ВЛКСМ-а шовзткъа шу дуза цIей дог гIоздаьнна белгал а доаккхаш, революцен а граждански тIема а шерашка халкъа гIулакх бахьан байна къона турпалаш дагабехе шоай кортош Iочудохийт советски кагийча нахеи мехкарашеи. Вай чIоаггIа лархIа а лоархI баркал а оал коммунисташца, халкъа дикагIа болча къонгащеи мехкаращеи цхьана Советски Iаьдал даьккхача а из лорадаьча а хьалхарча комсомольцашта.

Граждански тIем тIа, халкъа боахам юхаметтаоттабеча комсомоло дакъа лацар дувцаш, нов. Семичастне белгалдоаккх, комсомоло, тIехьа тIайоагIача хана баьча берригача балха дийца варгвоацаш боккхача лоархIаме РКСМ-а III-ча съезде В. И. Ленина даь къамаьл хилар. Кагирхой коммунистически хьехамца кхетабара хьакъехьа марксизман-ленинизман теоретически программнии эггара доккхагIачарех цхьа документ а долаш исторен чу дахар из къамаьл. Цу къамаьлаца Iалаьмате чIоагIа кхетавеш деннад коммунистически кагирхой болама керттерча дешашта дола жоп. Коммунистически партен гIонча а резерв а хиларах тарра, пролетариата диктатуран система юкъера комсомолан моттиг, лоархIам, декхараш, цо бе безача балха чулоацам а методаш а къоастайир В. И. Ленина. РКСМ-а III-ча съезде ше даьча къамаьлаца В. И. Ленина оттадьча гIулакхаша хIанз а тIехьа сийрда боах комсомолан беррига болх.

Ленински указанеш кхоачаш а еш, комсомольцаша дика дакъа лаьцар хьалхарча пятилеткай гIулакхашта юкъе. Социализм хьалъеш бокъонца йола ударни бригада а хинна дIаэттай ленински комсомол, йоах докладчика. ВЛКСМ-а 350 эзар член социализман кертерча стройкашка вахийта хилар, геттара лоацача хана уж йисте яха новкъостал а дир цар. Комсомолан къонахчула а къахьегама сийлен а байракх хинна даиман латтаргья Амура тIа комсомольций боккхача низаца хьалъяь сийдола Комсомольск, итташ йола индустриальни гиганташ.

Чоалхане а бехктокхаме а гIулакхаш кхоачашдаь комсомоло юрта. Дуккха бола ахархой колхозашка бахара Iалаьмате боккха лоархIам болаш хилар из, партеца цхьана юрта коллективни юхь дIайолайир цо, юкъара боахам вIаштIехьа баькхар. Культурни революци еш комсомоло даь доккхий гIулакхаш шерра довзаш да.

Коммунистически партен программа кхоачашъеш комсомол идейно чIоагIъелар, цун национальни отрядашка низ белар, мехка общественно-политически а экономически а вахара чухь цун бола лоархIам лакхбелар.

Партес комсомолана лелаеча хьалхленна раьза хилар дувцаш, нов. Семичастне аьлар:

Комсомола вахара чухь хула цхьаккха доккха хIама партеси цун Центральни Комитетои терко ца еш дитадац. ВЛКСМ-а бе безача балха дешаш масса оагIорахьа хьожаш дийцад партийни съездашкеи конференцашкеи. Цар соцамашка чухь комсомолана массаз а корайоагIа бизза хоадам беш йола указанеш, мича а миштa а ший низ юкъе боалабергба, мича ший низ тIаберзабе беза кхетадайта хьехамаш. Парти комсомолах боккха бIу бенна хилар къаьгта хьахьекхар ВКП(б) XVIII-ча съездо партен Устава «Партии комсомоли» яха къаьстта раздел юкъе йоалаяро.

Кагирхошта партес Iомадаь дика гIулакхаш къаьсттача низаца гучадаьлар Даьхен Сийлахь-боккха тIом эттача бирсача шерашка.

Докладчика цIераш йоах Даьхен кортамукъали из ший лоIамах хилари бахьан долаш шоай къона вахар турпала дIаденнача наьха, фашизманна духьал лоаттабаьча къовсама историн чухь турпала оагIонаш язъьяча къайлагIарча организацей. ТIом лаьттача шерашка къонахчул а майрал а гойтар бахьан долаш кхоъ ах миллион зIамига саги йоIи орденаш а медалаш а енна ба. ВЛКСМ-а член а комсомолас кхеваь, кхетаваь а вола ворхI эзар саг Советски Союза Турпала цIи енна ва, къовзткъа саг Советски Союза Турпала цIи шозза енна ва.

Вай кагирхой шоаш кхо ца беш дика болх беш хилар промышленносте, транспорте, юрта боахаме, хиланза даргдоацчоах фронти мохки Iалаш а беш.

Доклада тIа дукха моттигаш я тIемо даь хатараш чехкагIа дIадаха халкъа новкъостал деш, тIом хилалехьа хиннар миссел дола хIама хьадеш а, хIаьта цул тIехьагIа из хIама кхы дукхагIа деш а Ленински комсомоло баь болх бувцаш.

Къаьстта дика гIулакх дир ВЛКСМ-а беча балха ССКП XX-ча съездо а цул тIехьагIа партеси правительствоси яьча мероприятеша а, йоах нов. Семичастне. Съездо Ленински комсомол тIахьийхар паччахьалкхен, боахаман, культуран гIирсаш хьалдеча кхы а дикагIа дакъа лаца.

Комсомола историн чухь, вай дерригача халкъа историн чухь къаьгга йола оагIув а хинна дIаэттад комсомольцаша-целинникаша даь, шийца кхы нийсде йиш йоацаш денал дола гIулакх. Парти кхайкача миллион совгIа бола патриоташ Алтаян, Казахстана, СибарегIан, Поволжьен аренаш караерзае баха кийча хилар. 350 эзар бола къона патриоташ комсомольски путевкех балха бахар. Кагирхой къахьегама а политически а хьакъехьа чIоагIбеш йола школа а хинна дIаэттад баьх дола лаьтта.

Парти кхайкача кийча хинна бIаьш эзараш бола кагийнахи мехкарийи комсомольски путевкех мехка къилбаседан а малхбоален а районашка хьалъеча эггара йоаккхагIа йолча стройкашка, Iалаьмате йоаккхий электростанцеш, доменни пишкаш, керда городаш хьалъеча бахар.

Укх гаргарча шерашка бахача наьха цхьан сага сих дулх, шура, даьтта даккхара хьакъехьа США тIехьакхе аьнна юрта боахаман дикагIа болча болхлоша доладаь патриотически гIулакх дика хьаллаьцар хьайбаш леладеча къонача наха. Юртара комсомольцаш дика барт болаш, болабеннаб хьажкIаш лелае.

Нов. Семичастне йоах, ВЛКСМ-а XIII-гIа съезд комсомола историн чухь гIоргья комсомоло дIахо а боахаман гIулакха юкъе къаьста чIоагIагIа дакъа лоацаш йола съезд а хинна. ССКП ЦК-а дайта моаршал, новкъоста Н. С. Хрущева съезде даь къамаьл Iалаьмате боккха лоархIам бола программни документаш хилар вайна. ВЛКСМ-а XIII-гIа съезд хинначул тIехьагIа дIаяхача хано хьахьекхар халкъа боахаман декхараш чехка а денал долаш а чакхдаха могаргдолаш Ленински комсомол хилар.

Тахан вай торжественни пленум дог гIоз а даьнна рапорт луш я Коммунистически партега, ССКП Центральни Комитетага комсомола съезде тIаийца декхараш сийленца кхоачашдеш хиларах.

Нов. Семичастне йоах, комсомола инициативеи самодеятельностьи масса тайпара дегIайоалае еза, коммунизмо шийца дахьаш дола керда хIама кхы а дикагIа дIадовзийта деза кагирхошка, коммунистически обществон къахьегача сага гIулакхаш а оамалаш а Iомае еза царна. Кагирхошта дIадовзийтанза дардац, тахан царга дола хьалаш а цар йола бокъонаш а — хьийгача къих кхийнараштa нийса алапи далар, мах боацаш дешар а салаIа а, пачхьалкхен стипенди ийдар, мах боацаш лорий новкъостал хилар, кхы дуккха дараш а — боккхагIа барий кулгаша даь хилар, чIоаггIа низ тIабохийташ а къахьийга а даь хилар. Халкъа рузкъаш Iоврдац, нагахьа санна цар мах а ца бой, уж лора а ца дой.

Вай пленуме ба, йоах Семичастне, революцен ветеранаш, сийдолча ленински гварден викалаш. Берригача Советски комсомольций цIерах мукъаба сона царна а царга гIолла берригача къьнача коммунисташта а кагирхошта кхетам луш цар хадданза болх беш хиларах, шоашта ховр, шоай вахара а революционни а опыт цар кагирхошка дIалуш хиларах баркал ала.

Коммунистически партес тIадиллларах ВЛКСМ-а хьалхле лелаеча В. И. Ленина цIерахча Ерригсоюзни пионерски организацен балхах, эггара къонагIа йолча тIехьенна къахьегама кхетам балара дешаех дувц докладчика.

Коммунистически партес массаз а комсомолана берригача советски кагирхошта халкъашта юкъе машар а доттагIал а чIоагIдара, пролетарски интернационализман кхетам тел. Шергара шерга дукхагIа шерлу комсомола дунен халкъашта юкъера бувзамаш. ДоттагIлен бувзамашца чIоаггIа ювзалу из Китаян а кхыча социалистически мехкий а кагийча нахацеи мехкаращеи, капиталистически мехкашкарча коммунистически кагирхой союзащцен.

Социалистически боахаман система толашагIа хилар дерригача дуненна дIагойташ советски Iилмеи техникеи дегIадарах, индустре, юрта боахаме, культуре даьхача толамех дувц докладчика. Вахаро хьахъекхар, йоах цо, ССКП XX съезда политически курса духьале е, вай пачхьалкхен экономически низ айбарна а советски наьха вахар-хьал тоадарна а лаьрхIа партес доладаь эггара доккхагIа дола гIулакхаш дохаде гIийрта Маленкова, Кагановича, Молотова, царех дIахийттача Шепилова партен духьаларча группа тучаяьккха а парти йохае цо беча балха кхерам дIабаьккха а парти, цун Центральни Комитет мел бакълувш хиннай.

Нов. Семичастне дIахо дувц советски халкъа литературан, музыкан, изобретательни искусствон хьакъехьа карагIдаьннача Iалаьмате доккхийча хIамаех. Комсомол доккхал деш я, йоах цо, советски культуран эггара дикагIа болча мастерашта юкъе дуккха кагирхой хиларах.

Нов. Семичастне хьоаду советски Iаьдала духьал аьла дитт дувца «произведени» язъярах Пастернака Нобелевски преми ялара дош а. Книжкилга художественни гIулакхашка а ца хьожаш, Нобелевски преми яллал гIадбигар вай моастагIий Пастернака. Из саг вайна юкъе ваьхав, хIаьта хIанз халкъа юхьа тIа туташ техад цо. Пастернак, аьлар дIахо докладчика, чухьара эмигрант ва, ший капиталистически ялсмала а ваха, бокъонца вола эмигрант, хулавалар цох. Со теш, йоах нов. Семичастне, наха а правительствос а из вайна юкъера дIавалара цхьаккха духьале ерг ца хиларах, цул совгIа из вахарах фо цIендалар мара кхы хIама хургдацар.

Нов. Семичастне дIахо йоах, ший 40 шерарча историн чухь комсомоло патриотически гIулакхаш кIезга даьдац, из бахьан долаш комсомол партеси дерригача халкъои чIоагIа лоархIаш а Iалаьмате царна дукха езаш а я. Комсомоло даьча дикача гIулакхий лакха мах баьб. Тахан ВЛКСМ-а цIеча байракха тIа къегаш я пхиъ орден — Даьхен доккха пхиъ совгIат. Цу совгIаташа къона тIехье тIахьех Даьй мехка сийна керда толамаш доахаш дIаяха.

Доккхал де а гIаддаха а йиш йолаш да вай. Цхьабакъда партес хьех вайна карагIдаьннaчун кхетам боллаш мах белга, толамех хьаьр ца довлилга, сатийна Iо ца ховшилга, тIехьа тIадоагIачунга хьежилга. Вай таханара юбилей торжественни цIей хинна Iац. Вай низага а вай торонашка а хьожаш дола ди да из.

Ший 40 шера историн чухь комсомоло мел даьр, вай долаш мел дар, вай доккхал мел дер вай дукха езача Коммунистически партес хьалхле а лелаеш карагIдаьнна да, йоах нов. Семичастне. Партес лелаю хьалхле Ленински комсомолан низ а цун коталонаш а хьадухьювла хьаст ба. ВЛКСМ-а членашта партес хьех комсомола байракх цIена лелае, ше мел дер Ильича сийдолча васкеташа маяххара де яхаш. Комсомольца лакхехьара сий, из тIакхача гIертар, коммунист хулилга да.

(ДIахододар. 2-ча оагIо тIа.).

ВЛКСМ-а Центральни Комитета торжественни пленум

(Йистедоалар. Долалур 1-ча оагIо тIа).

ВЛКСМ-а ЦК-а пленумерчар цIерах, ерригача комсомола цIерах, берригача советски кагийча наьхя а мехкарий а цIерах нов. Семичастне дега чура, кIоаргга баркал оал Ленински Центральни Комитета, Советски Союза Коммунистически партен Центральни Комитета Президиума, Советски правительствона, дас санна, хьалкхувш йолча тIехьен йоакхо цар еш хиларах, хIьта иштта баркал оал цо ерригача партийни организацешта а комсомольски организацей балха йоккха йоакхо а теркам а цар беш хиларах.

Пленуме бараша тIоараш а тохаш, нов. Семичастне йоах:

Тахан вай торжественно дош лу партена, цун Ленински Центральни Комитета, низ ца кхобеш, кхы а чIоагIагIа къахьега!

ТIатIертта дешаргда вай, хьаькъал а культура а Iомаертья вай!

Партегара Iомаергья вай дисциплина а хIама вIаштIехьа даккха хар а, цун революционни йIаьхий опыт, цун турпалера гIулакхаш хьаэцаргда вай!

Кхы а чIоагIагIа кхотабергба вай кагирхой цIаккха а эшаергйоацача Сийлахь-воккхача Ленина байракха кIалха!

Вай торжественно тешам лу партена, Кагирхой Ерригсоюзни Ленински Коммунистически Союзо тIехьа тIайоагIача хана а тешам бола ленинцаш, сийлахь-йоккхача коммунистически идеалий котало бахьан тIатIертта, дика къовсам лоаттабу нах хкебергхиларах.

Нов. Семичастне юххера а вай духа езача социалистически Даьхен сий деш, вай еррига коталонаш йоахаш дог ура увттадеча а уж йоахилга вIаштIехьа доахача а Советски Союза низ кхоачача, эшаргйоацача, турпалерча ленински Коммунистически партен сий деш моаршал хоатт.

Председателал деш волчо дIакхайкаду, ВЛКСМ-а ЦК-а торжественни пленумага моаршал хатта пионераш бахкар. Пионерски зурмаш лекх, фаташ етт. Зала чу боагIа зIамга ленинцаш. Царга я союзни республикай байракхаш, пионерски байракхаш. Бераш президиума шинна а оагIорахьа нийсденна дIаовтт.

Хьахоз берий зовне оазаш. Бераша чIоагIа дог тIоздаьнна стихашца яздаь моаршал деш:

Комсомол,
Дерригхалкъа дукха езар!
Пионерий воккхагIа вола доттагIа,
воша!
Тахан хьога моаршал хоатт
Миллионаш болча Ленина къонгий къонгашa.
Хьо тха йоакхо ю вожати я,
Хьона дружинаша
ЦIеча байракхашта хьалхашка
Пионерски дIайха салют лу!

Украинан, Белоруссен, Прибалтикан, Закавказьен, Юкъерча Азен республикай, Казахстана, Молдавен пионераша шоай боккхагIа болча новкъосташка рапорт лу шоай дешарах а общественно-пайданерча балхах а.

ЗIамгача автомашинаш тIа, самокаташ тIа, велосипедаш тIа а багIаш чубоал зIамга октябряташ. ДIадахача дерригача шовзткъа шера а санна, комсомол массаз а къона хилар ловш язъяь стихаш еш цар.

Кхы а цхьаькха минот яьлча, мугIарашка гIолла оваци чакхъэкх: Коммунистически партен а Советски правительствон а хьалхле лелаераштa, пленума президиума членашта пионераша зизаш лу.

Ленински комсомола 40 шу дизарца дувзаденна президиуме Iалаьмате дукха моаршалаш даьхка хиларах хоам бу ВЛКСМ-а ЦК-а секретара Н. Н. Месяцевс.

Партийни, комсомольски, профсоюзни, спортивни, кхыча общественни организацешкара, Советски армен а Форда-ТIема флота а доакъошкареи соединенешкареи, кагийча нахагареи мехкарашкареи, комсомоло кхебаьча боккхийча нахагареи даьхка дега чура яздаь письмош а телеграммаш а я уж.

ВЛКСМ-а адресах дукха моаршалаш даьхкад доазол дехьара а. Ленински комсомолага дIайха моаршал а хоатт цо керда толамаш дахар а лов Германен Социалистически Едини партен Центральни Комитета, Германен Коммунистически партен Центральни Комитета. Дега чура дIайха моаршал хоатт Советски Союза комсомольцашка социалистически мехкий: Китайски Халкъа Республикан, Албанен, Болгарен, Венгрен, ГДР, Корейски Халкъа - демократически республикан, Вьетнама Демократически Республикан, Монголен, Польшен Румынен, Чехословакен вежарех болча кагирхой союзий викалаша. Ерригача континентий миллионаш болча кагийча наьхей мехкарийи цIерах ВЛКСМ-га моаршал хоатт демократически кагирхой Дерригдунен Федерацес.

Ленински комсомолага моаршал мел дайтараштa, балха тIехьа цар толамаш дахар а ловш, доккха баркал оал нов. Месяцевс.

Цхьа барт болаш тIоараш тохарца тIаэц пленуме бараша Советски Армен делегаци. Советски Союза, Герзаца КийчдаьчаНизий тIемахой цIерах къамаьл ду Ленински комсомола кхеваьча, Советски Союза кхозза турпал волча, авиацен генерал-лейтенанта А. И. Покрышкина.

— Коммунистически партенеи цун ленински Центральни Комитетаи гонахьа айхха кхота а бенна, Советски Союза Герзаца Кийчдаьча Низий берригa тIемахой тIема а политически а кийчлуш керда толамаш доахаш, дIахо а эскар тIема кийча хилар лакхдеш хилар укх дийнахьа пленумага дIахойташ чIоагIа тIадбаха ба Советски тIемахой, — йоах цо. — ТIема техника геттара дика Iомаеча инициатораш ба тIемахой - комсомольцаш, вIашагIйоахка тIема говзалаш Iомаеш, тIема Iомалу техникан болх бу ха йIаьхъяра тIехьа къовсам лоаттабеш ба уж.

Нов. Покрышкина дувц СССР-а Форда—ТIема Флота а Фецарча ТIема Низашта а комсомоло лоаттаю шефство вай мохк тIемах лорабелга чIоагIдарна боккха лоархIам болаш хиларах, хIьта городий а юртий а кагирхой советски тIемахошцара бувзамаш хаданза дегIадаро тIемахой идейно лакхбеши керда толамаш даха цар дог урaувттадеши хиларах.

Пленуме бараша чIоагIа гIадбахарца тIаэц председателал деш волчо къамаьл де дош денна ССКП ЦК-а Хьалхара секретарь нов. Н. С. Хрущев.

Ше къамаьл даь ваьнначул тIехьагIа Кагирхой Ленински Коммунистически Союзага Советски Союза Коммунистически партен Центральни Комитето дайта моаршал деш новкъоста Н. С. Хрущевс.

Зала чу дIаьхденна чIоаггIа тIоараш тох. Берригаш хьалгIовт. «Даькъала хийла ленински Центральни Комитет!» «Сийле хийла Коммунистически партен!», «Сийле хийла дукха езача Советски правительствон!», «Даькъала хийла Сийлахь-йоккха Даьхе!», «Сийле хийла коммунизм хьалъеча Советски халкъа!», яхаш цIогIарч хоз.

Торжественни пленуме бараша Iалаьмате чIоагIа дог гIоздаьнна тIаэц Советски Союза комсомольцашкара а, комсомолкашкара а, кагийча нахагара а, мехкарашкара а Советски Союза Коммунистически партен Центральни Комитетеи СССР-а Министрий Советеи доxьийта письмо. Из письмо оттадеш дакъа лаьцад 44 миллион совгIа саго. ВЛКСМ-а ЦК-а секретаро В. С. Семичастне новкъост Хрущевга письмо дIалу.

Цул тIехьагIа къамаьл даьча нов. Семичастне комсомольцийи кагирхойи цIерах тешама дош делар, мехкара кагийнахи мехкарийи коммунизм хьалъеш лоаттабеча къовсаме тIехьа тIайоагIача хана а партен эггара тешамера гIонча хургхиларах.

Зала чу массехк минота чIоагIа оваци хул. Юха а хоз Коммунистически партен а цун ленински ЦК-а а сийна, Советски халкъа сийна, сийдолча советски кагирхой сийна моаршал хетташ. Катирхой Ленински Коммунистически Союза 40 шу дизара хетаяь ВЛКСМ-а Центральни Комитета торжественни пленум дIакъовлар хьакхайкаду.

Пленуме мел баьхкараша партийни гимн «Интернационал» доаккх.

* * *

Ленински комсомолана хетабаь театрализованни сакъердам болалу. ХIара советски сага дукха дезача «Даьхенах долча илленца» йисте боал из.

(ТАСС).

6—7 эзар кирпишк оттаю сменах пишка чу

Кхо шу совгIа ха я Леонова Александра моттигерча промышленноста Министерствон кирпицкий заводе болх беш йола. Цига Iомаяьй цо всадчица говзал. Кирпишкаш йоттача пишка чу сменах 6—7 эзар кирпишк чуоттае кхув цун. Цунца болх беш я нов. Мусаева. А. Леоновас Iомабаьб цунна из болх. Ший хьехархочул тIехьа ца юсаш, сменах йоагIа нормаш тIехкхоачашъю нов. Мусаевас.

Завода коллективо дика сийдеш я Александра Леонова. Завода профсоюза комитета членалла хержай из. Цун бригаде ялх саг вар хьалха. ХIанз виъ мара вац. Цар шоай штат кIезигъяьяле а, хьалхарчул вогIа бац болх.

XXI партийни съезда сийна тIаийца декхараш кхоачащдеш, дика болх беш я А. Леоновай бригада. Сменах йоагIа норма 140—150 процент кхоачашъю цо.

С. ЧАХКИЕВ.

ССКП XXI-ча съезда сийна

* * *

448 процент кхоачашъяьй норма

Грозненски мехкдаьттан техникум яьккхачул тIехьагIа, Советски Эскаре вахар Антонов Анатолий. Цигара цIа а вена «Красный молот» яхача заводе из болх беш вола шу совгIа ха я. Лоацца хана, фонтанни арматура вIашагIъехкача слесара говзал дика Iома а яь хIанз 300—350 процент кхоачашъю цо бетта йоагIа норма. Дикача дисциплинаца, дикача гIулакхашца дIавайзав Анатолий цеха коллектива юкъе, цеха комсомольски поста член хержав. Бахача бетта 448 процент кхоачашъяй цо ший норма.

КОСАКОВ ВЛАДИМИР.
№ 13-ча цеха комсомольски организацен секретарь.

Сурта тIа: слесарь Антонов А. регулирующи клапан вIашагIйоллаш воал.

Плиев И. сурт.

1959 шера боагIа болх хIанз беш ба

1958 шера валовойи товарни продукци арахецара ийс бетта план дикка тIехкхоачашъяьй Грозненски горпромкомбината коллективо. Планал совгIа арахийцай 628 эзар сома маьха продукци. Укх шера коллективо арахийцад 3 миллиони 307 эзари сом мах бола тайп-тайпара берий барзкъаш, 8176 метр кIадай материалаш кхояьй.

Цул совгIа барзкъаш тегача цехе 22 машин йола апрегат оттаьй.

XXI партсъезда сийна социалистически яхь а йоаржаяь керда толамаш доахаш ба болхлой.

Хьалха латтача цехий болхлоех 40 совгIа саг ва 1959 шера йоагIача планах хIанз болх беш. Царех ба: н.н. Кравцова А., Пикалова В., Новикова А., Соловьева Л. иштта кхыбараш.

Октябра 41 шу дизара сийна тIаийца декхар сийленца кхоачашдергда коллективо.

* *

Электропильщик нов. Панасенко

Дукха ха я нохч-гIалгIай мехка Панасенко Апанас Макарович ваха. 20 шу даьннад Первомайски хьуна участке цо болх бу.

— Хала болх бар лесоруба бар,— йоах Панасенкос, — чIоагIа низ тIабахийта безар хьу хьокхаш. Из болх аттагIа хилийтара духьа хьуна промышленноста балха юкъе электрически херх боалабир. Цо чIоагIа новкъостал дир болхлошта, цул совгIа къахьегама овсарле а лакхъйир.

ХIара дийнахьа нормаш тIехкхоачаш а еш хьу хьокх нов. Панасенкос хIанз.

ДУДАРЕВ С.

Дика лел отделенешка болх

XXI партсезда сийна тIаийца декхараш дика кхоачащдеш ба Ачхой-Мартановски районерча «Лермонтовски» совхоза къахьегамхой. Дика лел цига гуйран балхаш. Совхоза отделенешка гуйран дIадувча ялата лаьтташ оахаш «ДТ-54» яха пхийтта трактор йоал. Планах аха дезача 6400 гектарах 29-октябре 6126 гектар аьха даьннад.

Iалащдеш да хьайбашта доакъар а. Планал совгIа кийчъяьй цига бархI эзари ах эзари тонн силос. 1-ча отделенен Гадаева Зинай звенос доал деча хьажкIий 36 гектарах хIаране тIара 740 центнер мэша доакъар даьлар.

Хьайоахаш латт доакъара дIайийна свеклаш. 1-ча отделенен Хасбулатова звенос планах 150 центнер йоагIача 400 центнер свеклаш йоах хIара гектара тIара.

Планал тIех 1400 тонн гIожа доакъар, 500 тонн комбинированни доакъар Iалашдаьд совхозо.

Дика вIаштIехьа доахаш латт совхозе хьайбашта Iан помещенеш тоаяра балхаш а. Ерригача совхоза 51 помещенех 45 ремонт яь яьннай, йисача ялхнена ремонт еш я.

Укх деношка даггара хьажкIаш йоахаш ба болхлой. ХьажкIаш дика хьийкъай отделенешка. ВорхI бIаь гаргга саг воал уж чуэцаш.

Къаьстта дика хиннай хьажкIаш 1-ча отделене. ХIара гектара тIара 110 центнер хьажкIаш йоах цу отделенен болхлоша.

«Лермонтовски» совхоза къахьегамхоша XXI партсъезда сийна шоаш тIаийца декхараш кхоачашдергхиларах теша мегаргволаш лел отделенешка болх.

Дика болх бераш

Наьсарен района «Октябра 40 шу яхача» совхоза ТIой-Юртарча отделене дика хьийкъай укх шера хьажкIаш. ССКП XXI съеда сийна тIаийца декхараш ханал хьалха кхоачащдарна шоай беррига низ тIабахийта болх беш боахк совхоза къахьегамхой. Болх бе ха йолаш мел вола саг араваьннав ялат чуэца.

Къаьстта дика болх бу хьажкIаш чуэцаш боахкача болхлоша Баркинхоев Султана, Хучиева ШариIата, Белхароев Османа, Олигова Цаэша, иштта кхыбараша. Дийнахьа йола нормаш 150—170 процент кхоачашъю цар.

ХIанз толаме болх беш ба уж шоаш тIаийца декхараш кхоачашде гIерташ.

У. ДУДАРОВ.

* *

Нохч-ГIалгIай АССР колхозашеи совхозашеи паччахьалкхенна ялат дIадаларна тIаийца социалистически декхараш кхоачашдаьд

Нохч-ГIалгIай АССР юрта боахаман къахьегамхоша ССКП XXI съезда боаггIача бесса накъа бахар духьа. социалистически яхь а йоаржаяь шоай социалистически декхараш кхоачаш а деш паччахьалкхенга дехкад, хьажкIаш а тIехь 7,6 миллион пунт ялат. Укх шера республикан колхозашеи совхозашеи шера йоагIача планал совгIа 2 миллион пунт ялат дехкад паччахьалкхенга, цунца 1,1 миллион пунт хьажкIаш а йохкаш. Планах доагIачул кхозза дукхагIа да из. Укх шера паччахьалкхенга дехкад деррига а 1957 шера дехкачул 1 миллиони 900 эзари пунт дукхагIа ялат. Паччахьалкхенга ялат дохкилга дIахо а дIахьош да.

Республикан колхозашеи совхозашеи эшаш дола ялатий фу кхоачам боллаш Iалаш а даьд, хIьта фуа лаьрхIа ялат Iалашдеш а латт хIанз. Квадратно-гнездовой способахи гибридни фухи хьажкIаш дIаерах республикан колхозашеи совхозашеи дика ялат хьалкхедаьд. Цо торо хилийтар, хIара Iатта 16 тонн а кхоачаш соахкарчул 1,6-ззеи дукхагIа хьажкIий силос Iалашъе. Сунженски района колхозашеи Шалински района совхозашеи хIара гектара тIара 600 центнер хьажкIаш а тIехь моша доакъар даьккхад укх шера. Сунженски района «Победа» яхача колхоза Ф. М. Редько бригадир волча бригадо 40 гектарах хIаране тIара, хьажкIаш а тIехь 1000 центнер моша доакъар даьккхад. «Лермонтовски» совхозо 690 гектар хьажкIех хIаране тIара, юккъера лаьрхIача 50 центнер томараш тIехь хьажкIаш яьхай.

Республикан совхозашеи колхозашеи 111 процент кхоачашъяьй паччахьалкхенга овощаш йохкара план, сомаш — 127 процент, тха дохкара план — 102 процент.

ХIанз укх сахьте колхозийи совхозийи къахьегамхоша шоай беррига а низ тIабахийтаб, хьайбай продукташ паччахьалкхенна дIаялара план ханал хьалха кхоачашъярнеи, гуйран ялаташ сихагIа дIадийна дахарнеи. Иштта зябь аьха а, сомийи комсийи бешамаш дIаегIа а баларнеи, хIьта юкъарча хьайбашта Iан кхоачам барнеи.

Нохч-ГIалгIай АССР къахьегамхой доккхача патриотически хьинарца къахьегаш ба ССКП XXI-ча съезда бокъонца накъа бахарна.

650 центнер свеклаш гектара тIара

Шалински района «Джалка» яхача совхоза 1-ча отделене свеклаш хьайоахаш я Хаджимурадова Марета звено. Дика хьийкъай цар доал даь свеклаш— юккъера лаьрхIача гектара тIара 650 центнер йоал.

Дика къахьегаш хьабоагIа звеноцара болхлой. Царех ба дийнахьа йола нормаш 150 процент кхоачашъеш бола Межитова Манжа, Бачаева Аймани, Музыкаева Руми.

XXI партийни съезда сийна социалистически яхь а йоаржаяь къахьегаш ба хIанз Марета звеноцара болхлой.

ЗАНГИЕВ.

Нормаш тIехкхоачашъю

Октябрьски социалистически революцен 41 шу дизара сийна социалистически яхь а йоаржаяь хьинаре къахьегаш ба Назрановски района «Октябра 40 шу» яхача совхозера кагирхой.

ХьажкIаш хьайоахаш сменах якккха еза норма 4 центнер томараш тIехьа хьажкIаш я. Норма кхоачашйича тоъам хилац мехкарашта н.н. Шибилов Бекмарзий Хьулена, Долгиев Салмана Аьсета, Кодзоев Хьусена Либихана, Миришков Мухтара Мовлатхана, Олигов Ахьмада Лейлайна. Сменах 6—7 центнер а йоккхаш тIехкхоачашъю цар нормаш.

Т. ЦОРОЕВ.

Дикача толамашца дездир комсомольцаша шоай цIей

Балха, дешара, общественни гIулакхашта юкъе дика толамаш долаш накъа баьхкар Первомайски района комсомольцаш Ленински комсомола 40 шу даларна. Цу цIей сийна йолаеннача социалистически яхье комсомольцашеи кагирхошеи шоай низ кхо ца беш къахьийгар. Цу яхье дикагIа болх баьча 8 сага комсомола райкома хоастора грамоташ елар, хIьта 33 сага болх комсомола обкомо совгIаташца белгал а бир. СовгIаташ денначарна юкъе ба «Заря» яхача колхозера Тумгаев Хьусейн, Оздоева ПаьтIимат, Ленина цIерахча колхозера Костоева Хадишат, Майриева Люба, Шерипова цIерахча колхозера Льянов Хажмурад, Гамботова Милихан, кхыбараш.

Района колхозий комсомольски организацей инициативах вIашагIтехаяр хьажкIаш лелаю комсомольско-кагирхой 9 звено, Ленина цIерах йолча колхозе кагирхой шурийтоварни ферма, хIьта Первомайски хьуна участке комсомольско-кагирхой сменеи бригадаши. Царна юкъе йолаеннача яхье котъяьлар Ленина цIерахча колхозера Арапханов Абдурашидеи Оздоев Iалаудинеи звенош. Дояркашта юкъе хьалхле яьккхар Ленина цIерахча колхозерча къоначa дояркаша Евлоева Фадиманеи Базгиева Зайнапеи.

Района школашта юкъе доккхагIа долча толамашца накъа ера комсомола сийлен цIейна Первомайски юкъера школа (комсомольски организацен секретарь Пугаев М., йоккхагIа йола пионервожати А. Сухачева). Цу школан дешархоша школьни мастерски хьалъеш 320 балха дийнахьа къахьийгар (массане а бaь болх лаьрхIача). Лакхерча классий 22 дешархочо 25 гектар гидуаргаш хьалкхейир. Толаме болх беш я школе художественни самодеятельностан кружокаш.

ВЛКСМ-а 40 шу далара сийна наха юкъе книжкаш доаржадеш а дикка къахьийгар района комсомольцаша. Наха юкъе доаржадаьд деррига а 8 бIаь туман маьха дола книжкаш.

Укх сахьате райцентра комсомольцаши кагирхойи, хIьта Первомайски юкъерча школан дешархойи «Заря» яхачеи Ленина цIерахчеи колхозашка коартолаш чуэцаш колхозникашта гIо деш ба. Комсомольцаша лаьрхIад хIанз гаьнаш дIа а егIа, шоай райцентр хозъе. Цул совгIа гаьнаш дIайогIаргья юрташкарча улицашка, клубашта гонахьа.

Района комсомольцашеи кагирхошеи дика дездир шоай цIей. ДIахо а шоай вахара юкъера кхоачамбоацараш тIатIертта дIа а доахаш, комсомольски сийлен гIулакхаш дебаде кийча ба уж.

А. ХАРСИЕВ,
комсомола Первомайски райкома секретарь.

Первомайски района партийни собранера

1957 шера июль бетта вIашагIъеллар Первомайски район.

Районни партийни организацен хьалхашка эттар боахам а культура а хьалъяра доккхийи чоалханеи дола декхараш. ВIашагIайохка езар колхозаш, цIабаьхка 1200 гIалгIай дезал балха дIанийсбе, царна вахарахьал Iалащде, кулгал ду кадраш лаха, царна новкъостал де дезар колхозникий къахьегам нийсса вIашагIболла, юртбоахама производствон деррига доакъош чехкка дегIадахкарна цар низаш хьожаде дезар.

Партеси Советски правительствоси колхозаштеи колхозникаштеи деча новкъосталца доккха гIо а деш ССКП райкома хьалхленца районни партийни организацес боккха болх бир.

Колхозий экономика дегIайоагIа, колхозникий вахар тоалуш доатIа.

Колхозаша ханал хьалха 400 процент кхоачашйир паччахьалкхенна ялат дIадалара а дохкара а план, хIара трудоденах 2,8 килограмм ялат деннад. Колхозникаша хьадаьд 615 цIа, хIаьта гарггарча деношка йистедаргдолаш 140 цIа кхы а да. Дукха хIама ца эшаш берригача колхозникий шоай доалахьа етт, кагий доахан, оалхазараш да, юртбоахама артела Уставо леладайтача боарамах.

Дикка толамаш даьхад А. Шерипова цIерахча колхозо. Коммуниста нов. А. Б. Цицкиевс кулгал деча колхоза правленес дика вIашагIаболл юртбоахама культураш дикагIа хьувкъийтара а хьайбай боахам айбара а хьожабаь бола колхозникий къахьегам. Укх шера гектара тIара 19,5 центнер кIа, 17 центнер гидуарграш, 35 центнер хьажкIаш, 120 центнер коартолаш яьхай. Цхьа шу гаргга йолча хана колхозо ийцад 100 гаргга бежан, 2 эзарнел совгIа жа, хьайбаш леладу а боахама а 8 помещени хьалъяьй. Колхозо тIехкхоачашъяьй паччахьалкхенна ялат а гидуаргаш а йохкара а дIаялара а план, шийна фу кийчдаьд, фуражни фондаш дIаоттаяьй, колхозникашта трудоденах 5 килограмм ялатеи 5 сом ахчеи авансах деннад, контрактаци еча доахах дала 500 центнер кIаи 1959 шера колхозникашта авансах тела 500 центнер ялатеи къоастадаьд. 9 бетта колхоза 600 эзар сом пайда хиннаб, хIаьта шу йистедоалаш из хургба 900 эзар сом, цо торо хулийтаргья боахам Iобилларна паччахьалкхено денна кредит ханал хьалха дIадала.

ХIаьта а Первомайски района коммунисташ даьхача толамех тоъам хулаш бац.

1958 шера 25-ча октябре хиннача районни партийни собране ладийгIар ССКП райкома отчетни доклада.

Доклад яьча партен райкома хьалхарча секретара нов. Казорина И. Э. а прениех къамаьлаш даьраша а даьха толамаш кIезигагIа а дувцаш, райкома а первични партийни организацей а, советскии боахамани органий а теркам тIабахийтар кхоачащданза долча дешашта, колхозни производстван деррига доакъош сихха дегIадоаладарна йолаш йолча торонех пайда эцарна, промышленностан а культурни гIишлоний а болх тоабарна.

Собране къамаьл даьча Орджоникидзе цIерахча колхоза председатела нов. А. А. Бесаевс, Ленина цIерахча — нов. В. А. Гордиенкос, банка управляюще нов. С. Д. Цолоевс, МТС трактористо нов. В. Т. Беспаловс, леспромхоза электромонтера нов. Я. В. Миновскис, Ленина цIерахча колхоза колхозника нов. И. И. Абдусаламовс дийцар партен райкомо колхозий а предприятей а, къаьстта тIехьа юсарий, экономика кIоаргга Iомаеш ца хилар, партен райкома практически новкъостал кIезига ду кадраш лохаш къахьегам вIашагIа боллаш, наха юкъера политически болх тоабарна. Из иштта хиларах цхьайолча колхозашка колхозникий къахьегам боккъонца вIашагIбеллабац, колхозашка кулгал деш йола кадраш каст-каста хувц, къахьегама дисциплина лоха я, хIаьта цхьайолча колхозашка колхозникий кхоалагIа дола дакъа общественни пайдане къахьегача хьинаре дакъа лоацаш бац. Из деррига а чIоагIа Iаткъ юртбоахаман балхаш чакхдоахаш. Лаьтта ахар, ялат дIадер, царна гIулакх делга, ялат чуэцилга шийханнахьа дац, цох ялат кIезига хьувкъ, цхьа йолча моттигашка да а дов. Юкъара хьайбаш леладеча доахан дукха дов, цун продуктивность лоха я. Районе холуш бац машинно-тракторни станцени райисполкома юрта боахама инспекцени колхозни производство вIашагIайоллара лоархIам. Цар де дезар дац техниках дикагIа пайда эцарна. Юрта боахаман дуккхача специалисташа къоначa колхозни кадрашта шийханнахьа новкъостал дац.

НГIАССР юрта боахаман Министерствона чIоагIа критика йир. Из теркам тIабохийташ хьажац колхозаштеи МТС-аштеи эшачунга. Министерстве дукха я бюрократизм, цун болхлой кIезига хул районе, письмоштеи дехараштеи жопаш телац,— йоахар МТС-а директоро нов. П. Х. Шумиловс. Новкъостал дарна меттел керда вIашагIъехкача, хIанз экономически чIоагIъяланза йолча колхозашкара техника дIайоах, Алханчуртски ара лоаман районашта лаьтта къоастадара дешаш шийханнахьа а нийсса а къестадац, уж хьахедаду массехк моттигашка, 100 километр вIаши гаьна а долаш, цо халча хьал тIа оттаду тракторни парканна гIулакх дикагIа делга а цох пайда эцилга а.

Собране къамаьл даьча МТС партийни организацен секретаро нов. Х. Б. Сампиевс ССКП райкома а колхозий правленей а, теркам тIабахийтар механизаторски кадрашцара болх тоабе безарна а царна вахара эшаш дола гIулакхаш де дезарна а.

Къамаьлаш даьча дуккхачар совнархоза критика йир леспромхоза, цунна чуйоагIача лесоучасткан, балхага ца хьожаш хиларах. ССКП райкомо а райисполкомо а Совнархоза хьуна а деревообрабатывающи а промышленноста Управлененна хьалхашка дукхазза а уттадаьд леспромхоза доал делга керттерча производстве — лесоучастке юхе оза яха дош, Сунженски районера Первомайски районе леспромхоз хьалйоалае езилга. Цхьабакъда из деш дац, совнархоза управлени гIерт лесоучасткера лесозавод дIа а къайла районе цIабоагIа нах балха дIанийсбара халача хьал тIа район оттае.

Промыслови кооперацен артелана новкъостал дац республикански Совето а. Промсовето, — йоахар артела председатела нов. К. Г. Салбиевс, юрта районашкара шоай предприятеш оборудованеца Iалашъяц, кIезига йоакхо ю къахьегамхой хьашташ бокъонца Iалащдарна.

Собране къамаьлаш даьча ССКП райкома отделий заведующеша: кхалнаха юкъерча балха отделерча нов. Л. Д. Албогачиевас, организационни отделерча н. Н. В. Семейкина, ССКП райкома секретара нов. Х. Б. Котиковс, райисполкома председатела нов. С. Х. Шадиевс белгалдир колхозашкареи промышленни предприятешкареи гIулакхаш леларах бола первични партийни организацей лоархIам а бехктокхам а айбе партен райкома хIанз а мега ца хилар, партен а правительствон а директиваш ССКП обкома соцамаш а шоай решенеш а кхоачашъярна цар организаторски болх хIанз а айбаь ца хилар. Цар йоахар, первични партийни организацеш зIамига я парте боацачарца бувзам мела ба, наха юкъера политически болх дIа мел дехача бесса лелабац, де дезаш хьалхашка латтача декхарех дIакъестабеш лелабу из дукхагIа йолча хана, баха берригa нах юкъе озаш лелабац, дIаяхача ханарча зуламерча гIулакхашца, гIалгIай кхалнаьха сий доадеча адата а шариIата а законашца тIагIертта къовсам лоаттабац. Колхозашкара керттера низ кхалнах боллашехьа а царна болх бе эшаш дола хьал вIаштIехьа даккхац, колхоза правленеша йоакхо яц берий бешамаш, яслеш дукхагIа хилийтарна. Кхалнаха хIанз а хьинаре дакъа лацац общественни вахара юкъе, наггахь мара хилац собранешка, кино, театрашка.

Коммунисташта Точиевна А. И., Бесаевна А. А., Долаковна Б. Д. критика йир дIаяхача ханара зуламера гIулакхашца къовсам лоаттабарна цар хьокхам ца баларах, царна эхь хет исташца собране, кино, баха.

Дукха дийцар школай а медицински учреждений а балхах. Юкъерча школан партийни организацен секретара нов. А. И. Лопатинас белгалдаьккхар ССКП райком школай балхага кIезига хьожаш хилар, районе всеобуча закон дизза кхоачашделга хьадехац, райкомо Iалащдац гIалгIай къамах йола йиIигаш ерригаш а деша ухилга. Коммунисташ бола дуккха дайи-ноанойи мела бувзам болаш ба школашца, бераша миштa деш наггахьа мара хьажац. Районни больницен партийни организацен секретара нов. Овчинниковс дийцар НГIАССР унахцIено лораяра Министерствос медицински учреждениеш лорашца Iалашъярна йоакхо ца елга. Штатах 15 лор воагIача районе ши саг мара вац, цунца дувзаденна цIенхоштта кхоачамбоацараш да бахача наха медицински гIулакхаш дарна юкъе.

Коммунисташа белгалдир партен областной комитета отделаша ССКП райкома новкъостал кIезига даьлга. Районе кIезига бац опыт йоацаш бола партийни а советски а болхлой, царна новкъостал эш партен обкома болхлошкара. Цхьабакъда из новкъостал царна дац.

Отчетни харжара собране дакъа а лаьцар къамаьл а дир ССКП Нохч-ГIалгIай обкома бюрон члена нов. Л. С. Шмойловс.

Собране тIаийцача решенеца белгалдаьхад экономика а культура а айярна, ССКП XXI-ча съездана доаггIача тайпара накъа дахарна а коммунисташ а берригa къахьегамхой а оарцагIа бахарна де деза балхаш.

Эггара хьалхара декхар лаьрхIа коммунисташа тIаийцар Октябрьски Социалистически революцен 41 шу дузача дийнахьа деррига юртбоахаман балхаш йисте даха.

Районни партийни собранес райкома керда состав а, ревизионни комисси а, Нохч-ГIалгIай областной партийни конференцен делегаташ а хержар.

Ядерни тохкамаш делга дIадаккхарах йола Советски правительствон ЗАЯВЛЕНИ

Ядерни герз долча кхаь паччахьалкхено 31 октябре Женеве хьайийллача совещанен адамаша хIанзалца хьадаьча герзашта юкъе эггара чIоагIагIа хIама хIалак деш а валар дахьаш а долча герзашта ду тохкамаш цIаккха дергдоацаш дIадахара исторически декхар дика кхоачашде мел эша еррига торонаш хилар белгалдоаккхаш заявлени яьй Советски правительствос.

Массанахьа а, цIаккха дергдоацаш ядерни герза ду тохкамаш дIадахар хьа а дехаш, Советски правительствос йоах, из дош къоастадар дIахо а тIехьа теттаро цу хьакъехьа паччахьалкхенашта юкъе барт хилара духьал тIа-тIа а дукхагIа халонаш увттаю.

Тохкамаш цхьан шера совцадолда аьнна США-ни Великобританени правительствоша оттаяь предложени вIалла мога а яц. хаьдда тIа а эцац Советски правительствос. ХIанзалца даь хиннарех эггара дукхагIа а сихагIа а тохкамаш даьчул тIехьагIа иштта йола предложени юкъе а йолаяь, Советски Союза хьалхашка тIема хьакъехьа тIех хила гIерт США-и Великобритании.

Советски правительствон заявлене тIа дIахо йоах:

1958-ча шера 31 марте денз США-си Великобританеси шинне а даьраш миссел хиллалца ше тохкамаш де йолаенначул тIехьагIа герз лелхийташ тохкамаш делга дIахо дахьа йизза бокъо лу Советски Союза малхбузерча паччахьалкхенаша леладеча гIулакхаша.

США-ни Великобританени правительствоша ядерни тохкамаш дIадаха барт белга доха мел ду а цIаккха а хургдоацаш атомнии водороднии герза ду тохкамаш дIадаха барт бара тIа-тIа а дукхагIа духьаленаш цар мел ю а, советски халкъ кхерамах лораде йоакхо еш, духхьал иштта дIахо гIоргья Советски правительство, яхаш белгалдоах дIахо заявлене тIа».

Советски Союза правительствос дIакхайкаду, нагахьа санна США-и Великобритании лакхехьа дийццача тайпара барт бе кийча хуле, из барт бе хIанззехьа кулг а яздаь, царца цхьана тохкамаш делга дIадоаккхаргда СССР-о, Советски Союзо герз лелхийташ ду тохкамаш кIезгагIа даьдале а.

Ядерни тохкамаш дара хьакъехьа малхбузера паччахьалкхенаш шийла хьалха яьннадаь, «уж тохкамаш делга дIадаккха хинна безам» дIабаьнна я Советски Союз, яхар цар дувцараш даьсса хабараш да йоах заявлене тIа.

Нагахьа санна ядерни тохкамаш дара хьакъехьа Советски Союз тIехьа я аьнна хете иштта хилар дезачоа из бакъхилар ловлга да из.

Заявлене тIа юххера а белгалдоаккх, Женеверча совещане Советски Союза викалаш тIехьа ца тетташ, цIаккха дергддоацаш ядерни герза ду тохкамаш массанахьа дIадоахилга чакхдаккха гIерташ хургхилар.

(ТАСС).

Москвена юххе

Европе йоккхагIа йола мебельни комбинат хьаляь йолаш латт Москвена гаьна йоаццаш, Сходня яхача станцен юххе.

Комбинато дIалоац шовзткъа эзар квадратни метр йола моттиг, цунна чу йоагIа итт предприяти. Мебельни промышленностен историен чухь духхьашха шерра автоматизаци еш я производственни процессашта. Комбинате монтаж еш латт ткъаьи кхойтта автоматически линена, царна тIа кийчергья диталеш, хIаьта мебель вIашагIа а йоалларгъя.

Укх сахьате комбинате монтажю еш латт автоматически линештеи кхыйолча оборудованеннеи.

Сурта тIа: автоматически линен цхьа участок. Хьалхарча плана тIа з слесарь комсомолец Владимир Шишков дукха херхаш доахкача станока болх нийсбеш воал.

В. Хухлаева сурт.
ТАСС фотохроника.

Металлолом гулду

Шаьларча ворхI шера дешача № 1 йолча школан (директор СССР Лакхехьарча Совета депутат нов. Езиева С. Я.) дешархой масса хана а хьинаре дакъа лоацаш ба совхозашка ялат чуэцача, кхыдола балхаш деча. Дика да цар дешара толамаш а.

Дешархой хIанз ях а йоаржаяь металлолом гулдеш ба. Хьалхарча цхьан дийнахьа 6-ча классерча дешархочо Пайхаева Сацитас 150 килограмм металлолом гIулдир. Цул дукха тIехьайисанзар цу классера йиIигаш: Л. Магомадован, Р. Комаеван, Р. Хасаеван, З. Хосуеван. Цу цхьан дийнахьа бераша гулдир 600 килограмм гаргга металлолом.

Пионервожате Р. Димура хIара денна беседаш ю дешархошца, металлолом гулдара график оттаьяй. Цу тайпарча балхо берий безам лакхбу, хIаьта металлолом гулдара дукхагIа дешархой юкъе оз.

Б. ЭДИЛОВ.

Ахча Iоадара пайданагIа йола форма

Бахача наьха вахар-хьал тоадаларца лакхлу къахьегамхоша сберкассашка Iодехкача ахчан боарам а.

ЧIоагIа лоархIаме хеташ лелаю вай республике бахача наха паргIатта лелаеш йола чухьара кхадж боагIа 3 процентах йола паччахьалкхен заем. ТIеххьарча цхьан шереи ийс беттеи ийцай цар из заем 10 миллиони 697 эзари сом мах болаш.

Ший ахча паччахьалкхен сберкассе дIадилларца къахьегамхочун торо хул из Iоаде а, хIаьта кхадж бара хьисапе цунах пайда эца а. Цу заема хIара шера 7 кхадж тосс: 6 керттера бари, цаI дополнительнии.

ДIадахача цхьан шера республикерча сберкассашка цу заемах кхадж барах цхьа миллиони 128 эзари сом ахча наха дIаденнад. Грознерча а, МагIалбикерча а, Сунженски районерча а цхьаболча из заем лелаечар 50, 25, 10, 5 бIаь тума эцаш ахча ийдаьд.

Цудухьа дукхача из заем лелаечар лоархIамегIа а пайданегIа а йола ахча сберкассе Iоадара форма лоархI цунах. Масала, МагIалбике вахача, хIанз пенсинер волча, къаьнача кадрови болхлочо П. В. Молоковси цун сесага А. И. Молоковаси дуккхаза а ийцад цу заемах бенача кхажах ахча. Цкъа бенабар цар 25 бIаь туман кхадж.

Укх шера 30 сентябре хиннача керттерчеи дополнительнии кхажах Грозненскии Орджоникидзевскии районашкарча сберкассаша гражданишта Б., К. цар даьхкача кхажамех 50 бIаьи 25 бIаьи тума ахча дIаденнад, хIаьта цул совгIа 5 бIаь туман бенача 4 кхажах ахча дIаденнад Грознен сберкассаша. ДIахо а кхадж бенараштa ахча дIалуш я сберкассаш.

Белгалдаккха дезаш да хьатIадоагIача шера хургболча дополнительни кхажаца дакъа лаца йиш хургйоацилга, нагахьа санна № 12 йолча талонаца ийца из облигаци еце. Уж облигацеш йохкаргьяц сберкассашка 1958 шера 31 декабре кхачалца мара.

Г. ИНДИКОВ.

Электроэнерги кхое еза

Вай мехкарча халкъа боахама еррига а отраслаш сихагIа дегIайолае а, цунца советски наьха вахар тоаде а лаьрхIа партеси правительствоси оттадаьча декхаро энергетически низаш тIа-тIа совдаха декхарийла бу энергетикаш.

Шергара шерга дукхагIа эшаш я энерги вай мехка боахама. Дахача шера электроэнерги 1956 шерарчул 1,5 процент дукхагIа ийшаьча, укх шерарча ийс бетта, дахача шерарчул 30 процент дукхагIа эшаш хиннай из республикера халкъа бохам дегIабарна.

ТIехь-тIехьагIа электроэнерги дукхагIа эшаш хилар НГIАССР халкъа боахама а совнархоза промышленность а хадданза дегIайоагIаш хилар да.

Укх шера а 1959 шера а болх бе йолалургйолча кердача предприятешка электролини йилла бокъо ен най электроуправленес. Царех я: кхаькхий-кетарий, кIувсий-трикотажни, даьре хьоасай предприятеш; гибридни фу кийчдеш, цемент, шлако-блочни материалаш, эрза аьргаш, кIир, кирпишк, хьуна херх хьокхаш, мебель хьаеш йола заводаш, кхы дукха йола предприятеш.

1958 шера ийс бетта электроэнерги боахама дIахецара план 103,5 процент кхоачашъяь яле а, гуйрани Iани сезонах оборудованега дикагIа болх байтарна дикка къахьега деза энергетикий. Шелал отталехьа капитальни ремонт яь яккха езаш я эррита оборудовани, эшаш йола материалаш, реактиваш я кийчъе езаш.

Укх шера болх бе йолаялийта езаш я Грознера Орджоникидзе йода 220 киловатт йола электролини. Цо кхояйтаргья электропередачай линешка йовш йола 10 эзар киловатт энерги. Иштта болх бе йолаялийта еза, 1959 шера йолаялийта аьнна декхар тIаийца Новогрозненски ТЕЦ-ера низ бола 2 турбогенератор.

Предприятешкара энергетикаш декхарийла ба электроэнерги кхоярна къовсам лоаттабе.

Духхьал продукци хьаярга укх шерах хьалхарча ах шера ерригача предприятеша йоагIачул совгIа дIаяхийта электроэнерги 1870 эзар киловатт-сахьат хилар. Электроэнерги хадданза йоагIачул тIех йоаеш я Пивзавод, РМЗ, «Красный Молот», «Стагрогрозенефть».

УНПП ТЭЦ-е 26 трансформатор латт 10—15 процент мара низ тIа боацаш, иштта кIезига пайда эцаш я компенсирующи установкаш а. УНПП ТЭЦ трансформатораштеи линештеи электроэнерги йовргйоацаш дола гIулакхаш дича 1175 эзар киловатт-сахьат, е 142500 сом ахча кходе йиш я шера. Предприятей кулгалхой декхарийла ба вай советски мехкарча боахама Iалаьмате чIоагIа эшаш йола электроэнерги кхом болаш а, йоагIачул тIех ца йоаккхаш а йоагае.

ЯКОВЛЕВ Ф. П.
Электросбыта директор.

ГIулакх дир отделенена

Шалински района «Джалка» яхача совхозе баха нах бIаьсти ялаташ дIаде болабелча, библиотекар волча Эльдаров Джавалдес 3-ча отделенен конторе а ваха, ше дIа а йийна хьажкIаш хьалкхеергйолаш цхьа гектар лаьтта дийхар. Отделенен кулгалхой раьза хилар цо денача гIулакхa.

Оасар деш, гувнаш деш, хадданза гIулакх дир ше дIайийнача хьажкIашта Эльдаровс. Цудухьа хьажкIаш дика хьийкъар. Гурахьа хьажкIаш хьакха воалавелар из. 4 октябре Эльдаров уж чуийца ваьлча 43 центнер хилар цо яьха хьажкIаш. Эльдаровна чIоагIа баркал аьлар совхоза кулгалхоша.

Б. ЗАНГАЕВ.

Доал дарга хьажжа хургда хьайбаш

Первомайски района Ленина цIерахча колхозо укх шера Воронежски областера симментальски фух дола, шу даьнна 31 Iасилг ийцад. ЦIеначa фух долча хьайбашта лоамашка лазар хургда, йоахар цхьабараша. Уж дешаш харц хилар хьахьекхар укх шера цу Iаьсех цхьаккха бежан ца даларо.

Iаьсий хIанз чуоттадаь латт. Царна хьатIакхухьаш мошеи концентрированни доакъар да. ЦIена, дика помещени я уж чудоахкаш. ХIара денна дезинфекци ю помещене чу.

Шу даьннача Iаьсашка къаьстта дика хьожаш я Осипова М. Зоотехника яхача тайпара гIулакх ду цо царна.

МАМИЛОВ М.

ЛЕНИНГРАД. Балтийски форда пароходствон «Маршал Говоров» яхача теплохода экипаж торгови флоте эггара дикагIчарех цаI я. Балха тIехьа доккхий толамаш дахарах шин квартале вIаштта СССР-а Министрий Советеи ВЦСПС-ен дIа-юха тела цIе байракх лелаю цо. ССКП XXI съезда сийна къахьегама вахте а этта, шера йоагIа план ханал хьалха кхоачашъе толамца къовсам лоаттабу цо.

И. Баранова сурт. ТАСС фотохроника.

Цунах хургва лаьттан къайленаш гучайоахар

1956 шера Казахски горно-металлургически институте хьалххара вайзар сона Дахкильгов Тухан — геолого-разведочни факультета шолагIча курса студент.

Массанеца а дега чу дужаш безаме цо ду къамаьл, цIенхоштта а хаддаш а оалаш дола дош — уж оамалаш яр сона эггара хьалха Тухан бIаргавайча езаеннараш. Иштта хила вIаштIехьадоал бер долча хана денз къахьегамах оагIув ца увзаш масса хана вахарца бувзам болаш хьалкхийнача сага.

Професси а хержаяц Тухана шийна башха атта яр. Масса хана яьссача аренашка, лоаман довкъашка, листача хьунашка лаьттан кIалхара фузкъаш лехаш лела беза геологий. Геолог хул кхы меттел мала хий а доацача йоккхача аренашка, цIаккха ца дашаш лоа уллача лоаман довкъашка, халача тайге лела бIу ца къожачох. Тухана цхьан минута а уйла ца хувцаш херж[а]р геолога професси.

Дукха хул студенташ дуккха хазехьа йов яхаш, общественни болх бе тIера боацаш. Цхьабакъда Тухана-м масса хана а лелабу общественни болх, из лелабарах цун дешара новкъарло а хилац, новкъостал-м хул.

ТIех дика дешаш чакхъяккхар Тухана шолагIа курс.

...Сентябрь, 1957 шу. Юха а цхьан вузе вIашагIкхийтар тхо (сои Тухани)—Грозненски нефтяной института студенташ. Даьй мохк, бовзаращца, безаращца вIашагIкхетар — цу дерриганеша кхы а дукхагIа низ лу дика деша. Кхы а дукхагIа хьинар долаш дIайолаю кердача институте ший хьалхара занятеш Тухана.

ГНИ геофака комсомольций отчетно-хоржамий собрани хул. Массане а раьза хинна комсомола факультетски бюрон членалла хорж Тухан. ГIалат балaнзар комсомольцаш из харжарах. Дика дешаш а общественни болх дика лелабеш а комсомолец из волга кастта гуча даьлар царна.

Декабрь. Хьа тIа кхоачаш латтар Iан экзаменационни сесси—ах шера дийшачох экзаменаш дIаяла еза ха. Института дирекцес лаьрхIар дешарца а общественни балхаца а дикагIа белгалбаьннача студентий группа Московски академика Губкина цIерахча нефтяной институте, цу вуза дешара а общественни а болх бовза яхийта аьнна. Цу группаца вар ханал хьалха Iан сессен зачеташ дIаенна ваьнна Т. Дахкильгов а. Кхо кIира а даьккха цигара цIавеча тIехдика дIаелар цо экзаменаш а.

Дика дешарах а института общественни болх дика лелабарах а института директора приказаца, лични дела тIа а яздеш баркал кхайкаду Тухана первомайски цIей долаш. Цун портрет доал института сийлен доска тIа.

Йисте яьннай Дахкильгова ахканара производственни практика. Дикача толамашца йисте яьккхай цо института кхо курс. ХIанз къаьгга ховш да тIехьа тIайогIача хана цо лелоргдола цун вахара гIулакхаш. Юхе йисай ши курс. Ужаш а цо дика чакхйоахаргхиларах шеко яц.

Институтара занятеши комсомольски болхи лелабарал совгIа Дахкильговс дукха къахьег марксистско-ленински теори Iомаеш а. Укх шера сайринарча марксизман-ленинизман университете деша волавеннав из.

Йисте даргда Тухана институтера а университетера а дешар, долалургда цун кердача, йоккхача институтера — вахара институтера гIулакхаш. Лаьттано Iилман меттаца шийца къамаьл деpашта мара хьаелланц ший къайленаш, царна мара матанц уж къайленаш караерзае а. Из Iилман мотт хIанз дика Iомабеш ва хургвола геолог-разведчик Дахкильгов Тухан.

КОСТОЕВ БЕСЛАН,
Грозненски нефтяной института студент.

Социалистически яхье котбайлар Нохч-ГIалгIайчен студенташ

Грознен дуккхача къахьегамхоша накъа а доахаш, дахар тхо 25-ча июле Кокчетавски области аханза даьдача лаьтташкара ялат чуэца. Доккха бехктокхаме декхар лоархIар оаха цунах. Цудухьа тхоаш цигача Iо ма кхаьчча а социалистически яхь лаьцар Грознен студенташа Пермера баькхача студенташца. Ирра йолаелар из яхь. Шаккъа оагIув ше-ше котъяла гIерташ къахьегаш яр. Юххера а оаха цигача йоаккха ха йистейоаллаш дог гIоздоала хоам хезар тхона: социалистически яхье котбайлар Нохч-ГIалгIайчен студенташ.

Август бетта оаха болх бир цигача тайп-тайпара юртбоахама гIишлонаш хьалъеш. Плотникаш, печникаш, каменщикаш бар студенташ. Цхьабакъда эггара сакъеркъердамегIеи бехктокхамегIеи ха яр сентябрь бутт: кхаьча латташ, чуэцарга хьежаш дар башха дика хьийкъа ялат. Тхона юкъе цхьабола кагирхой юртбоахама говзалаш йолаш бар. Иштта, Дунаев Данилбек комбайнер волаш хилар, Мальсагов Абу механик вар, тоъала дукха кагий нах трактористал болх беш бар.

Тха института студенташа шоай низ а хьинар а кхо ца деш, ди-бийса ца къовсаш, къахьийгар цигача. Къаьстта дика болх бир гIалгIай отделенен II курса студенто Костоев Башира. Комбайнера помощник лоархIаш вар из, цхьабакъда дукхагIа йолча хана комбайнера когаметта болх беш хилар из. Башира комбайн даиман болх беш я аьнна хеталора: цхьаккха боарам а, ха а теркалийцар Башира. Башир укх шера бIаьсти дIайийцав комсомоле. Цудухьа цо ше Казахстане ялат чуэцаш хьийга къа Ленински комсомола сийна хетадаьдар.

— Комсомола 40 шу далара цIейна эггара дикагIа дола совгIат хургда укхаза вай дика болх бойя, — оалар комсомольцо Костоев Башира.

ХIаьта цо хьийга къа дика белгалдир совхоза кулгалхоша. Башира диазза ахчан преми а ялар, хIаьта Казахстана ЦК комсомола благодарности значоки яннай.

Шоашта тIадиллача гIулакхах боккха бехктокхам а лаьца къахьийгар Казахстане ялат чуэцаш студенташа Кодзоев Махьмада, Наурбиев Идриса, Ужахов Махьмада, Мамилов Суламбика, дуккха кхыбараша.

ДАХКИЛЬГОВ ИбрахIим,
пединститута студент.

США хоржамаш хилалехьа хьалха

4 ноябре США конгресса шинна палате, штатий законодательни собранешка, цхьайолча штатий губернаторий хоржамаш хул. ХIанз США шерра яьржа дIайолаеннай хоржамашта хьалхара кампани. Цунца дувзаденна «Нью-Йорк Уорлд телеграмм энд Сан» яхача газето американски харжархой уйлаш йовза лаьрхIад. Из де лерхIаш газета корреспондента Лубелла хIама ца эшшаш берригача мехка гIолла го баьккхаб. Ший статьяш тIа цо белгалдоаккх, американцаш чIоагIа сагота хилар. «ДIатIа хьежача паргIата хете а, дег чухь уж чIоагIа сатем байна хилар белгалдоаккхалуш да, — яхаш язду Лубелла. — Вай доала кIалхара дувлача дешаех мохк хьалбиза хилар хоалуш да... Цец валлал дукхача гIулакхашта тIагIолла правительствон политикана шоаш раьза ца хилар хьатойт американцаша»...

Из цецвала везаш хIама дац из. Юхерча а Юкъерча а Малхбоале машара кхерам тIатассарах шоашта боккха кхерам тIаоттабу шоай правительствон агрессивни политика дика кхетаю мугIарех болча американцаша.

Иштта правительствон политикана раьза ца хилар а цунах ца тешилга а США-а чIоагIа даьржа хиларах язду ерригача 48 штате хаттар а оттадеш, американций уйла миштий хайнача «Ньюсуик» яхача кIирагIа цкъа арадоалача журнало а. Царех шовзткъа штате правительствон арахьара политика массане а харцъю. Журнала деча тешалах керттера, бахьан да «правительствон арахьарча политикана, къаьстта Гаьнарча Малхбоалехьерчунна» раьза ца хилар. «Цзиньмыньдао островашта гонахьа эттача хьало сатем а боабаь, ладувгIаш ба американцаш, — яхаш язду «Ньюсуика». Форда йистера Китаян уж островаш бахьан тIом бе шоаш раьза ца хиларах дувц мугIарех болча гражданаша.

Американцашта дика латтац мехка чура гIулакхаш а. ТIема гIулакха ахча хьожадар а (кхо миллиард доллар гаргга) иштта искусственни цхьадола гIулакхаш а Iалаьмате чIоагIа айдар бахьан долаш американски экономикера кризис кIезигдукха мелъеннай. Цхьабакъда промышленноста дуккхача доакъошкара производственни мощносташ бизза болх ца беш я. Масала. США-н Iаьржача металлургес укх шера хьалхарча ялх бетта 36 процент кIезигагIа болат делар дIадахача шера цу ханаца нийсдича. Ший бе йиш йолча балхах 52,7 процент мара болх беш яц болат лоаладу промышленность. 1958 шера январера денз июне кхаччалца США-а автомашинаш 31 процент кIезигагIа яьй 1957 шерарча цу хана яьчарел.

Нью-Йоркерча Федеральни резервни банко деча тешалах, юртбоахаман балхаш доладарца дувзаденна цхьадолча даькъе бе болх боацараш кIезигбенна бале а, бе болх ца хилара дош Iалаьмате во латт. Цу банко яхачох «35 шуи кхы дукхагIеи ха йола нах хьалха санна бе болх боацаш боллашехьа а, ялх бетта а кхы дукхагIа йолча хана а бе болх ца хилар лакхлуш латт». Переписан бюрос беча хоамах, хIанз Америке бе болх боацаш промышленни берригача болхлоех 25 процент ба.

Бе болх ца хилар хадданза сихлуш да; промышленносте автоматизаци еш хилар бахьан долаш къахьега моттиг йоаца нах дукхагIа хул. Американски аьшка а болата а института лоархIамех, Iаьржача металлурген заводашка 1957 шера январi бетта хинначарел хIанз 170 эзар саг кIезигагIа нах ба болх беш. «Тайм» яхача журнало 29 сентябрерча номер тIа даьча лоархIамех, американски экономикан дикагIа дола хьалаш эттача хана а бе болх боаца болхлой 6 процентал кIезигагIа хургбац, АФТ-КПП яхача американски профсоюзни объединенен «Экономик аутлук энд трендс» яхача бюллетено белгал доаккх, хIара шера болх бе моттиг йоацаш буса 750 эзар керда болхлой балхаца Iалашбе йиш йолаш бац США-н боахам, яхаш.

США хIамай маьхаш лакхлуш хиларо сагото яйт американски халкъа га. ТIом хиннaчул тIехьагIа хIара шера 5,5 процент луш лакхденнад бахача наха эшача предметий маьхаш. «Американцаша ийду предметаш 12 шу хьалхагIа хиннaчул 50 процент дезагIа да,» — яхаш яздора дукха ха йоацаш «Юнайтед стейтс ньюс энд уорлд рипорт» яхача журнало. ХIаьта США-н федеральни резервни системан управляющей Совето хьалхехьа а дIахойт американцашка: «ДIахо а доллара мах лохлургба», яхаш.

Цу дерриганешта тIатоха деза тIема ю расходаш хадданза дегIаухаш хилар а. Ядерни герз хьадар сихдаро, США-на бокъонца доал деш йолча империалистически монополеша тIема бюджет (духхьал тIемагеи цунах дувзаденнача гIулакхашкеи дIадохийта ахча а лерхIаш) 45 миллиард доллараго дIакхачийтар, хIаьта паччахьалкхен бюджета расходни дерригa дакъа 79 миллиард долларага кхачийтад. Укх шера паччахьалкхен бюджета дефецит 12 миллиардага кхоачаргья.

Харжархой голосаш гулъе лерхIа хоржамашта хьалхара кампани йоаржаеш, американцаш чIоагIа раьза боаца США хIанз этта хьал бахьан бола бехк цхьанне шоллагIчоа тIатетт доккхача капитала шинна а партес—республикански демократически партеша. Демократически партен национальни комитето, лаьрхIа дола «Бакъдарий книжка» арадаьккхад. Эйзенхауэра правительство эттача ялх шера хиннача США-н арахьарча а чухьарча а политикана критика ю цу тIа. Книжка тIа дувц США-н экономика лохьяларах, бе болх боацача пхи миллион къахьегамхоех, американски арахьара политика йохарах. Книжка яздьраша гучадоах правительствон викалаша американций «вахар тоадаларах» дувца харцдараш, США 13 миллион саг кхоачам хиллал чубаха цIеноw доацаши 7 миллион саг чуваха мегаргвоаца цIенош долаши хилар къаьстта белгал а доах.

Уж шоаш мадарра бакъдале а, из бахьан долаш бехке республиканцаш хинна ца Iеш, цар хIанз бола демократически партецара критикаш а ба. Конгресса шинна а палате — викалий палатеи сенатеи парламентски дукхал царга ма йий дукхача шерашка. Цхьабакъда къахьегача американций вахара кертерча дешай хьакъехьа демократически партецарча конгресса членаша республикански партех болча шоаца къувсача конкурентаща цхьана монополешта беззача тайпара касткаста кхадж тоссаш моттигаш я.

Дукха ха йоацаш «Нью-Рипаблик» яхача журнало «Мишта кхадж тессар конгрессо» яха сводка араьккхар. Масала, цу сводка тIа да социальни страхованех луш дола ахча 7 процент лакхде аьнна оттаяь предложени инфляци хилар бахьан долаш сенате тIа ци эцар, хIана аьлча демократически партецарча 20 сенаторо цунна духьал кхадж тассарах. Бе болх боацараштa луш дола пособи 16 кIиранна кхы а дIаьхде аьнна енна предложени а иштта хIама ца хулаш йисар сенате, цунна духьал 14 сенатор-демократо кхадж тассар бахьан долаш. Къахьегамхошта чубаха кхоачам хилал цIеноw хилийтарах йола законопроект а викалий палате демократаша чакхъялийтанзар.

МугIарех болча американций халача хьалах хIанз демократически партен викалаша дувцар а, дог ца лаззашехьа, моттийта дувц. Демократически парти нахах дог лазаш я алийта, цунца харжархой Iехабе дувца даьсса хабараш да уж.

* * *

Республикански демократически шинна а партена керте латта доккхача капитала викалаши цо оттабьраши йоагача цIерал чIоагIагIа кхер хоржамаш хилалехьа хьалхарча кампанена юкъе халкъо а американски болхлой классан организацеша а хьинаре дакъа лацарах. США-н Коммунистически партии цун активисташи хадданза Iаьдал тIакхувш ба. ТаIазар дергхилара кхерам тIа а оттабаь, профсоюзий политически болх соцабаьб довзаш долча Тафта-Хартле бIехача законо.

Еррига уж духьаленаш ешшехьа а, халкъ ше яхар де гIерташ да хоржамий хьалхарча кампане. Реакционни кандидаташ эшабе гIерт халкъ, мугIарех болча американций лоIамера дола, уж машар безаш хилар а цар кертера хьашташ а шоашта чудоагIаш дола декхараш тIаэцийта гIерт халкъ дуккхача кандидаташка.

США-н коммунистически партес конгрессе болх беш йолча ханнехьа а машареи тайп-тайпара социальни система йола паччахьалкхенаш машаре яхареи уйланца арахьарча политикан дешаш къоастадар дIадехаш дола программни документаш арадаьхад. Цу гIулакха юкъе дика дакъа лаца йолаеннай американски профсоюзий лохехьара организацеш а. Цу хьакъехьа хьокхаме я Иллинойс яха штат. Бе болх ца хилар сов Iаткъарах (штате бе болх боацаш ах миллион гарга саг ва) бе болх ца хиларца лоаттабеча къовсама хетаяь ше къаьстта йола конференци хилар дукха ха йоацаш Чикаго. Из хатар дIадаккха дош дувца Штата законодательни собранен ше къаьстта йола сесси ергйолаш хIама дайтар конференцес. Профсоюзий лохерча организацеша штате вIашагIаехк «политически кхетам балара комитеташ» оалараш. Профсоюзаша дIадехараш цхьаболча кандидатий хоржамашта хьалхарча программашта юкъе дахьар шоай декхар лерхI цар. Дукха ха йоацаш Чикаго хилар 800 саг юкъе а волаш цу комитетий конференци. «Политикл афферз» яхача журнало «Американ политически вахара чура керда низ ба из» аьлар цу комитетех.

Американций прогрессивни йола юкъара уйла гойташ профсоюзни «политически кхетам балара комитеташа» боккхача лоархIама хIама даь хиларах кхы а бакъдараш кIезига доаладац цу журнала тIа. Масала, Чикагон хоржамий 12 участке харжархошка ядерни герза ду тохкамаш дIадаккхара дош хатта оттадир комитето.

Реакцена духьал лоаттабеча къовсаме Американ прогрессивни нах низкхоачача империалистически монополешта, царна чулаттараштa, цар халхарошта духьал отта безаш хул. США-н паччахьалкхен аппарате хержа хила гIертараша дика гойт паччахьалкхенна шоаш ду доал шоай хурдаь чIоагIде а шерде а монополеш гIертилга. Лакхача посташка харжа кийчбаь кандидаташ малаш ба хайча дика ту из.

Царна юкъе хьалхарча моттиге латт Iалаьмате чIоагIа реакционни уйлаш йола эггара боккхагIа бола промышленникаш, банкираш, коммерсанташ. Масала, Калифорне штата губернатаралла ше харжийта гIерт республикански партецара сенате кIезигагIа барий хIанзара лидер, воккха реакционер, США-н арахьарча империалистически политикана тIехьа вола У. Ноулэнд. Белый доме чехкагIа кхача никъ ше болча Нью-Йорка штата губернатора посте баха кхадж тоссаш ба эггара доккхагIча монополистически капитала викалаш Американ «мехкдаьттан королий» цIагIара Нельсон Рокфеллери мультимиллионер А. Гарримани. Хоржамаш хилалехьа хьалха цар «лоаттабеча къовсама» овла дика бIаргабойтар «Минниаполис стар» яхача газето. Рокфеллери Гарримани рыцарий гIирс а бувхаш, товращца а боацаш, долларашца леташ боахкаш йола карикатура арахийцар цо.

Цхьабакъда хоржамий хьалхарча кампане республиканций демократий кандидаташа вIаши бехке а беш ду къамаьлаш нах Iехабе гIертилга мара хIама дац. Нью-Йорка штатера хоржамий хьалхара кампани ювцаш, «Нью-Йорк таймс» яхача газето хозахета яздацар «из кампани чIоагIа гIар айъяь я, цхьабакъда цхьаккха а кертера дешаш хьоадац цо», яхаш. Кхыча тайпара хила а йиш йий къахьегача американций хьашташ капиталистически монополеша гуччахьа дохкача, цу монополей цIерах США-н хоржаш йолча органашка бахийта хьожабаьча кандидаташа дувцача.

Хоржамашта хьалха лелаю кампани сихъенна болх беш я хIанз США. Ерригача цу кампанес дика тешал ду американски «демократи» харцдемократи хиларах.

В. МОРЕВ.

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

Китайски Халкъа Республике кагий кооперативаш вIашагI а тохаш царех йоккхий халкъа коммунаш ю. Халкъа кооперативаш цегIайоалаярна а мехкара юртбоахама производство хадданза лакхъярна а керттера дар ахархой политически кхетам тIехь-тIехьа тоалуш хилар да. Халкъа коммунашца лоархIалу промышленность, юрта боахам, торговли, дешари тIема гIулакхи (халкъа ополчени). Коммунашка вIашагIйохк юкъара столовеш, берий бешамаши яслеши, хIамаш тега мастерскеш, кадраш кийчъеш йола юртбоахама а юкъера а школаш.

Халкъа коммунизм вIашагIтохар социализм хьалъелга сихдарна, из ханал хьалха яьаккхарна, социализмангара коммунизманга дахарна ахархошка кулгалдайта кийчъяь керттера курс я.

СУРТА ТIА: тракторни бригаде болх бергболаш машинаш кийчъеш ба Хэнань яхача провинцера Цимин яхача халкъа коммуне.

Тан Мао-лина сурт **Синьхуа агентство**

Машар безача низий котало

ПАРИЖ. (ТАСС). Франс Пресс агентствос хоам беччa бесса, 29 октябре Иордане хинна английски оккупационни эскар феца Кипре дIадигаь дьннад.

Ховш долча бесса, английски эскар Иордане кхьачадар Ираке революционни гIулакхаш хинначул тIехьагIа. Из эскар денадар цигача короля Хусейна халкъа духьалара режим хьаллацар духьа. Англен агрессес Iарбий мехкаш а цу мехкашкара общественность а эгIазйигаьяр. Цудухьа Антлес соцам бир Иорданера ший эскар арадаккха аьнна. Цхьабакъда английски оккупационни эскар Иорданера арадаккхар цу мехка чухьарча тIулакхаштa арахьара кхерам хилар дIадаьнингa дац. Хьалха хоам баьча бесса, Иордане юхеюс английски тIема эксперташ. Дукха ха йоаццаш цигача кхаьчай американски тIема масси.

Дукха ха йоаццаш Китайски Халкъа Республике эггар хьалхара, мощность 10 эзар киловатт а йолаш экспериментальни атомни реактори иштта 24 миллион электроновольт йола циклотрони дIаеннай эксплуатаце. Реактори циклотрони хьалъяьй Советски Союза новкъосталца.

СУРТА ТIА: атомни реактор хьаеллаш цига хинна хьаьший цунга хьожаш боахк.

Ли Изи-лу сурт **Синьхуа агентство.**

Бахача наьха перепись яра хьалхле лелаераш кийчбу

Укх шера 20 октябре денз 25 октябре кхаччалца хилар НГIАССР статистически Управленес вIашатIъеххача городашка бахача наьха Ерригсоюзни перепись ярна болхлой кийчбеча курсашкара занятеш.

Курсашка хиннараша ладийгIар 1959 шера еш йола бахача наьха Ерригсоюзни перепись политически халкъа боахамани лоархIам бола гIулакх долга дувцаш а организационни дешаш дувцаш а йолча докладашка. Цул совгIа перепись дIаяхьара инструкци а Iомайир цар.

Хьинаре къахьийга городашка бахача наьха перепись яра гIулакх дика Iомадир курсашка хиннараша.

Селхан йистеяьннай 27 октябре йолаенна хинна цу курсий шоллагIча группан занятеш. Цу групперчар Iомадаьд юрташкарча наьха перепись яра гIулакхаш. ШоллагIча группаца бар: шозза перепись еча дакъа лоацаш хинна Советски районера райисполкома председатела заместитель нов. С. М. Шерипови, Курчалоевски районера райОНО заведующи нов. Ш. М. Магомадови, Наьсарен районера Экажкъонгий юртарча юкъерча школен директор нов. С. С. Арсамакови, иштта кхыбараши.

Верригаш а курсашка кийчваьв 73 саг.

Курсашкара йисте а баьнна цIабахараша шоай районашка перепись дика дIахьоргйола болхлой кийчберг-ба. Цар кийчбе беза 1700 саг счетчикаши 307 саг инструктораш-контролераши.

И. ПЯТЫРЕВ,
НГIАССР статуправленен бахача наьха перепись яра сектора вокхагIа вола экономист.

Теркам дикагIа бе адамий хьаштий

Шиъ йоацар бани яц вай йоккхача городе Грозне. Царех толашагIчо беча балхага хьажача а кхоачамболлаш дац цо городерча къахьегамхошта деш дола гIулакх.

Сатийна а сиха а лувчар духьа шозза дукхагIа мах а лийя душе болх нах. Цхьабакъда цIаьхха юхаваха дог доагIаргдоацаш хул цига вахар.

Цига лувча вахачунна нийсденна хургдолаш да из. ГIаьххьача боарамах хий нийе а даь душа кIал дIаэттача, цхьа ха яьннача гIолла, цIаьхха ша миссел шийлача хи кIеж IотIайолалу цунах. ТIаккха 5—10 минут яккха еза дIайха хий доацаш. Нагахьа санна дIайха хий хьа а доладенна, тхьовра санна из тоа а даь, дIакIалэттача дегI доагадеш кIеж йолалу дIайхача хина.

Цу тайпара лертIа боацаш из болх латта дукха ха я. Тоабала дукха хIама эшаш-м из а бацар — баьнна ухача хий дIоахдеш болча яьна меттел цIена яй оттабар мара. Из цхьа яй вIаштIехьабаккха магац бане директор волча Дудиевнеи инженер волча Кукуевнеи.

Маца хургья-хьогI Грозне лертIа бани?

А. ЗАМБУЛАТОВ.

Столови свеклаех боала пайда

«Шалински» совхоза 1-ча отделене столови свеклаш хьаяха болабеннаб болхлой. Свеклаш ца хийттача бесса дика хьийкъай — хIара гектара тIара 1030 центнер йоал. Тараза тIа эзача, цхьайолча свекла дозал 8—9 килограммага кхоач.

Отделене дIайийнача 10 гектара тIара яргья 10300 центнер свеклаш. Уж заготовительни организацешка килограммах 25 кепиг а долаш ехкача царех хьахул 275500 сом ахча.

Заготовительни пункташка дIа ца луш йисараш хьайбашта доакъара лаьрхIа йита мегаргья.

Деттача доаханна столови свеклаш юайича, шура дукхагIа яккха йиш хургья царгара, хIаьта хьакхарчашта уж хьекхача дулх тIакхетаргда. Цо хьахьокх столови свеклах чIоагIа пайда боалаш хилар. Цхьабакъда, царга хьожаш нах ца хилча свеклаш шоаш хьахулаш яц. Цхьайола отделенеш, шоаш дIайина свеклаш эсала хьийкъача ха во лаьттай яхаш бахьанаш доахаш хул. Из харц да. Укх шера района масса а йолча отделенешка цхьатарра лаьттай ха. Хиннача торонашка хьежача, цхьайолча бригадаша кIезига яьхай свеклаш. 150—200 центнер мара ца йоалаш моттигаш я.

ЦхьоалагIча отделене свеклаш дика хьийкъай къахьегамхоша балхаш дика леладарах. Фу дIаделехьа дика тоадир оахам, хIара гектара тIа 3 центнер суперфасфат йиллар. БIаьстан юххье дIадийра фу. Эггара хьалхара лордаш хьатIаяьлча, дерригача кхай тIа шаровка йир, цул тIехьагIа оасар дир. Нийлха йисача моттигашка листа йолчара хьа а йоахаш дIаегIар свеклаш. Аьхки шозза кулгашца оасар дир, мугIарашта юкъе гIолла кхозза культиваци йир, догIа ца делхача хана хий дийхкар. КIезига гIулакх дац царна иштта къахьегам а беш даьр. Цудухьа дика хьийкъай свеклаш.

Къаьстта дика болх бир свеклаш тIа Хизриева Езирас, Солтагириева Тамарас, Солтаханова Хьавас доал деча звеноша. Царгара хьокхам эца мегаргболаш къахьийгад 1-ча отделенен къахьегамхоша укх шера.

М. ТКАЧЕНКО.

ХIана яц порядок?

Наьсарен района центре, берригача района хьалхле лелаераш та а бIаргагучча дагIа районера заезжи цIа. Цхьабакъда цхьанна а саго из заезжи цIа да артдоацаш, безаме доацаш, ийрча да из: уйна хьекхаь басар цхьа бахьан деш хьекхаь да, арахьара наIараш еха я, электрически сердалонах хьалъядаш патронаш мара яц, ийче йохаяьй, бIеха а безаме йоацаш а я цIеношка, тIакIал ехка хьамаш бIеха я, ков бIеха а йоархIаш тIаьнна а латт.

Райкомхоз декхарийла я кхоачамбоацараш дIа а даьха заезжи цIагIа йоагIаш йола порядок оттае.

М. КУРКИЕВ.

Нохчийи гIалгIайи писателаша йоккхача эгIазлонца бувц Б. Пастернака тийша болх

Тхона, Нохч-ГIалгIай АССР писателашта, чIоагIа новкъа долаш хезар, реакцегахьеи Советски пачча-хьалкхен къизах болча моастагIашкахьеи ваьннача Б. Пастернака баь тийша болх. Цун «Доктор Живаго» яха роман вай мехка йола политически пасквиль а, советски нахахи вай бокъонца долча вахарахи эггара бIехагIа дола доацар дувцаш а да.

Коммунистически партеси советски правительствоси йизза торо еннай Iилмеи, культуреи дегIайоалаярна советски интеллигенцен, цу даькъе писателий а, творчески гIулакхаш доаржадарна. Советски Союзах лоацачa хана, лакха Iилмеи, техникеи, культуреи а йолаш, эггара низ болашагIа йола держава хиннай. Цунна мукIарло данза балац Советски пачча-хьалкхен эггара боккхагIа бола моастагIий а.

Из деррига а шийна беррига советски писателашта санна, шии творчество лакхъе а, дика художественни реалистически произведенеш язъе а шерра хьадийла наькъаш доллашехь а из деррига хIама бIарга дов безам боацаш хиннав эгоист, литературни сноб Пастернак. Халкъа вахарцареи бокъонца долча вай гIулакхашцареи дIа а хьада эгоцентризмани карьеризмани наькъ тIа а ваьнна чухьара эмигрант хиннав цунах. Духхьал из бахьан долаш иштта раьза хинна мархIа веллар из, Советски Союзах эгIазлон тIехьа доацар дувцача шийла тIом хьалхьебеча, цу гIулакха Пастернака уне произведени а лелаеча капиталистически мехкашкарча реакционни элементаша.

Доккха эхь долаш Пастернака гIулакхаш долга белгал а доаккхаш Нохчийи-ГIалгIайи писателаша массане а раьза хинна могабу СССР писателий Союза правленен президиумои РСФСР писателий Союза оргкомитета бюроси РСФСР писателий Союза Московски отделенен правленен президиумои, советски халкъа предатель а социализмани, машареи, прогрессани моастагI а вола из СССР писателий Союза членалара дIаваккха аьнна баь соцам. Пастернак санна бараштa моттиг хила йиш яц Советски интеллигенцен мугIаращца!

СССР писателий Союза членаш:

Арсанов, С. А., Музаев Н. Д., Озиев С. И., Хашагульгов М. М., Яндиев Д. Х., Базоркин И. М., Муталиев Х. Щ., Осмиев Х. С., Хамхоев А. Э., Хамидов А. Х.

Многотиражни газетий редакторий семинар

Нохч-ГIалгIай АССР-е арадувл 24 многотиражни газеташ. Царех дукхагIа дараша первични партийни организацешта новкъостал а деш заводийи, колхозийи, совхозийи болхлой коллективаш пачча-хьалкхен планаш а социалистически декхараш а кхоачаш де оарцагIа яха гIо ду.

Кхы а дикагIа цар болх тоабе, СОКП XXI съезда сийна социалистически яхь шерагIа йоаржаяра бола цар лоархIам лакхбе партен Нохч-ГIалгIай обкома агитацени пропагандаи отдело шин дийнахьа йола многотиражни газетий редакторийи секретарийи семинар яьй.

Семинаре хиннараша ладийтIар агитацени пропагандаи отдела заведующе заместитела нов. Лагутина СОКП XXI съезда кийчо еча хана многотиражни газеташта хьалхашка латтача декхарех лаьца яьча доклада.

Многотиражни газетий редакторараши секретараши шоайла опыт дIа юха а эцаш къамаьлаш дир. Шелковски районерча Сталина цIерахча колхоза «Колхоза правда» яхача газета редактора нов. Мариевс дийцар шоай газета колхоза парторганизацес мишта кулгал ду. Сунженски районерча «Победа» колхоза «Победа» яхача газета редактора нов. Кузьмина дийцар шоай газета тIа язъеча критически материалехи, цар яхар кхоачашдеш газето лелабеча къовсамахи.

Новогрозненски нефтеперерабатывающи завода «Нефтепереработчик» яхача газета секретара нов. Лукина дийцар пачча-хьалкхен план толамца кхоачашъяра коллектив оарцагIа а йоаккхаш, новаторий опыт дIайоаржае а пайда эцанза йола резерваш гуча яха а газето деча новкъосталах лаьца.

«Грозненский рабочий» газета ответ секретара нов. Вейсмана йир газета верстка а оформлени а ярах йола беседа.

Семинаре хиннараш республикански газетни типографе экскурсе а хилар.

Н. ШИПУЛИН,
СОКП обкома инструктор.

Читательски конференци

«Нохч-ГIалгIайче советски Iаьдал доаккхаш лелабаь тIом» яхача темах яр укх деношка Чехова цIерахча республикански библиотеке хинна читательски конференци. Конференце хиннараша даь къамаьлаш дар С. Арсанова «Маца довз доттагIал» яхача романахи, Саблински Фазинеи «Чрезвычайни комиссарахи», Вишневске «Перед грозой» яхачохи, Костерина. «В потоке дней» яхачохи лаьца. Цу произведенеша дика довзийт вай республике хинна исторически революционни гIулакхаш.

Конференци хилалехьа библиотеко выставка яьяр цу хана хинна революционни гIулакхаш дувцаш йолча произведенеийи документийи.

Эггара хьалха къамаьл дир конференце пединститута хьехархочо нов. Т. Мальсаговас. Цо дийцар Нохч-ГIалгIайи эрсийи къамашта юкъе доттагIал чIоагIдара боккха лоархIам болаш С. Арсанова «Маца довз доттагIал» яха роман хилар.

Вай республике хиннача граждански тIема турпалхоех А. Шериповхи, Н. Гикалохи, Дьяковхи дийцар къамаьл даьча нов. Асриянца. Иштта дика къамаьлаш дир новкъосташа Алмазовси, Кусаевси, Грозне бIаь дийнахьа хиннача тIема тIа дакъа лоацаш хиннача Кучинеи, иштта кхыбарашеи.

П. ПОПОВ.

ТХОГА ЯЗДУ

Гудермесски совхоза шоллагIча отделенен шурий - товарни ферман болхлой коллективо йоккхий къахьегама коталонаш яьхай. Укх деношка шоаш тIайийца шера дола шура яьккхара декхараш кхоачашдаь баьннаб уж. ТIайийцача декхарех 2100 килограмм мара йоацача, хIара беттача Iаттагара 2170 килограмм шура яьккхай цу ферман доаркаша. Дика толамаш даьхад доаркаша: И. Тютинас, А. Шумиловас, И. Габазоевас, Ш. Ютаевас, Г. Матаевас, иштта кхыбараша.

Н. ЗАЗДРАВНЫЙ.

* * *

Арадаьннад Нохч-ГIалгIай АССР учителий говзал лакхаяккхара институто кийчдаь школени колхозеи бувзамах дола иллюстрированни плакат. Плаката тIа дувц Наурски районерча Николаевски юкъерча школе дешархошта къахьегама гIулакхаш Iомадара болх дика вIашагIбелла хиларах. Цу школера 1955 шера вIашагIъелла производственни бригада бокъонца юрта боахам беза а безаш колхозашка къахьега Iомаеннай. Цу бригада балхах язъяь «Иштта бу цар болх» яха статья а я плаката тIа.

Республикерча школашта лаьрхIа арахийца да из плакат.

Ю. ОЛЬГИН.

* * *

1957 шера цхьан дахар сои са дикагIа вола новкъост Оздоев Гирихани арме, хIанз Белорусее цхьан часте тIема говзал Iомаеш да тхо. Тхо вIашагIаккхийттача укх цхьан шера шийгара метаргдоаца цхьаккха а гIулакх гуча далийтадац Гирихана. Цул совгIа тхона каст-каста газеташ дешаш а беседаш еш а агитационни болх лелабу цо.

Дика кхет Гирихан оаха Iомадеча тIема гIулакхех а, массахана «5», «4» хул цун оценкаш.

И. ХАЖМУРАТОВ,
салте.

* * *

Грозненски нефтяной институте ВЛКСМ 40 шу дизара хетаяь института комсомольски актива торжественни собрани хилар. Боккха сакъердам болаш ладийгIар собране хиннараша института партийни организацен секретара нов. А. Надировс, Сийлахь-боккхача Даьхен тIем тIа леладаьча института студентийкомсомольций турпалерча гIулакхех лаьца даьча къамаьлашка.

Собране къамаьл дир ВЛКСМ 3-гIча съезда делегат хиннача Д. Коротковси, къаьнача коммуниста, Грозненски 12-гIча коммунистически къаьсттача отряда комиссар хиннача И. Дядьковси. ЧIоагIа раьза хилар собране гулбеннараш цу сакъердамерча къамаьлашта.

Собрани йистеяьлча студентий художественни самодеятельноста коллективо дика концерт а оттадир собране хиннарашта.

А. МАЙРБЕКОВ.

Редактора зам.
Дж. ХАМАТХАНОВ.

Тахан кинотеатрашка

ЧЕЛЮСКИНЦИЙ цIерахча кинотеатре

Йоккхача зале, — «Андрейка» Долалу: 10, 2, 6, 10.

«По ту сторону» Долалу: 12, 4, 8.

ЗIамига зал № 1. «Девушка в черном» Долалу: 9, 11, 1, 3, 5, 7, 9.

ЗIамига зал № 2—Берий сеансаш, **«На графских развалинах».** Долалу: 9,30, 11.30.

«Девушка в черном». Долалу: 1.30, 3.30, 5.30, 7.30, 9.30.

ЗIамига зал № 3 берий сеансаш: **«Таинственная находка».** Долалу: 9.15, 11.15 **«Андрейка».** Долалу: 1.15, 3.15, 5.15, 7.15, 9.15.

3 ноябре ерригача залашка «Добровольцы».

«РОДИНА» яхача кинотеатре

Iан зале шера экран дола художественни фильм **«Капитанскакя дочка».** Долалу: 10, 12, 2, 4, 6, 8, 10.

Ахкан зале—«Девушка в черном». Долалу 6.30, 8.30.

Нохч-ГIалгIай совнархоза промышленность 1959—1965 шерашка дегIайоалаярах

IалaьматечIоагIа дегIайоагIаш латт Советски Союза промышленность. Цхьайола продукци революци хилалехьарча ханачул иттазза, бIаьзза дукхагIа арахец вай мехка, дуккха керда отраслеш я промышленносте хьайийла.

Йовзаргйоацаш эргаяьннай Нохч-ГIалгIай республикан промышленность а. Хьалха хиннача къаьнача предприятей метте хьалъяьй хIанварча оборудованеца Iалашъяь йола дуккха керда предприятеш.

Кхы а чIоагIагIа дегIайоагIаргья республикан промышленность 1959—1965 шерашка оттаяьча планах. Промышленноста капиталовложеней объем цу шерашка, 1952—58 шерашкачул шозза гаргга дукхагIа дегIайоагIаргья. Мехкдаьтта даккхар 175 проценти газ яккхар 170 проценти дегIадоагIаргда.

Хьалха дениз болх беш йолча къаьнача районашка мехкдаьтта даккхар тIакхетарал совгIа, тIеххьарча шерашка гучаяьннача дукха мехкдаьтта доаллача моттигашка — Карабулаке, Ачалкхе, Заманкуле, йохкаш латт мехкдаьттан керда районаш.

Дуккха керда йоккхий заводаш, предприятеш я республике тIеххьарча ворхI шера хьалъе лаьрхIа.

Карабулаке хьалъергйолаш я низ бола газобензинови завод. Цига чакхйоахаш хургья хIанз факелех йолгаш латта газ. Цунах доалла бензин ча а, керда йоахкаргйолча а совхьакъоастадаьчул тIехьагIа Грозне Iоккхухьийтаргья из дIахо химически переработка е а йоатае а.

Мехкдаьтта чакхдоаххилга (цунах продукци елга) 55 процент дегIадоагIаргда. Мехкдаьтта чакхдоаккхаш йолча заводашка хьалъергйолаш я, продукци арахецилта совдаккхарал совгIа, хьаеш йолча продукцен ассортимент а дукхагIа хулийтаргйола керда цехаш, установкаш.

Республике хьалъергйолаш я парафинах хьаьна синтетически кислоташ дергдола завод. Из завод хьалъяро торо хулийтаргья хIанз промышленносто расход еш йола итташ эзараш, тонн кхачан даьтта бахача наха эшача гIулакхашта дита.

Грозненски химически заводо арахеца валовой продукци 4,3-эзеи дукхагIа хургья укх ворхI шера. ХIанз арахецачул совгIа кхы керда продукци а арахеца йолалургья заводе.

Совнархоза кхачан промышленносто арахецаш йола продукци 3-эза дукхагIа хургья.

ХIанз болх беш йола предприятеш эргаяхарали дикагIа тоаярали совгIа хьалъергья керда предприятеш: Колхозное яхача юрта — шекар ду завод, Грозне—мяскомбинат. Совнархоза совхозашка дIайогIаш йола комсаш 1962 шера 18 эзар гектарага кхоачаш тIакхетаргья. ХIанз йолгашка хьалъергья чхьагIар юххьанца чакхдоаккхаш йола заводаш, хIаьта иштта, шера 600 эзар декалитр арахецаш йола йоккха чхьагIара завод.

IалaьматечIоагIа дегIайоагIаргья совнархоза машинаш ю промышленность. «Красный молот» яхача заводо арахецаш йола валовой продукци 65 процент дукхагIа хургья. Грознерча тракторни прицепий заводе массехк керда цех ергья. ВорхI шу чакхдоалача хана заводо арахеца продукци пхезза дукхагIа хургья.

Цул совгIа 1959—1965 шерашка хьалъергйолаш я машинаш ю массехк керда предприяти: автомобилашта запасни оатхалаш ю заводи кхачан машинаш ю заводи — Шалински района Колхозное яхача юрта, электрофицированни инструментий завод — Наьсарен-воксале, лорий инструментий завод — Гудермесе, электроизмерительни приборий завод—Грозне.

Колхозное яхача юрта ергйола автомобилий запасни оатхалий а кхачан машиний а заводаши Наьсарен-воксале ергйола электрофицированни инструментий заводи хьалъе йолалургья 1959 шера.

ВорхI шера дIахо а дегIайоагIаргья хьунеи хьунах хIамаш еши йола промышленность. Укх шерарчул 2,2-эзеи дукхагIа кийчъеш хургья 1965 шера хьу. 1959 шера хьалъяь яргйолаш я Грозне хьалъеш латта хьовзаяь мебель ю завод. Шеръеш латт хIанз йолаш йола дахчах хIамаш ю предприятеш: Грозненски тарно-мебельни комбинат, дахчах хIамаш ю Ермоловски завод, кхыяраш. Совнархоза предприятешка хьаеш йола мебель 3,5-эзеи дукхагIа хургья. ВIаштIехьа доаккхаш да производстван отходех дахчан шолхий плиташ (Iаькъаш) елга.

Керда хьалъергйолаш я укх ворхI шера: дахчах хIамаш ю комбинаташ—СаьмуIашкеи Дуба-юртеи, лесохимически завод—СаьмуIашкеи.

Дикка шерлургья гIишлоний материалаш ю промышленность. ХIанз болх беш йола кирпишкий заводаш шеръярал совгIа, керда хьалъергйолаш я: шера 450 тонн арахецаргйолаш цемент ю завод, силикатни стенови материалаш ю завод — Чир-юрта (Шалински район), шера 45 эзар тонн гипс а ергйолаш, крупнопанельни гипсолитови перегародкаш ю цех а хургйолаш Гипсови завод—Грозне, шера 45 эзар кубометр минеральни бомбии цунах хьаю хIамаши арахецаргйола завод, аьшкабетона конструкцей завод—Грозне, Колхозное яхача юрта. ГIишлоний материалаш хьаелга 3-зза лакхлургда.

Нохч-ГIалгIай совнархозе хьаеллаш я промышленностан керда отрасль—ейга промышленность. 1961—1963 шерашка республике хьалъергья шера 8,5 миллион чухьа дувхаду барзкъаш арахецаш йола трикотажни фабрика.

Нохч-ГIалгIай совнархоза промышленности совхозаши дIахо шеръярца, цига балхаш де эшаргба 35 эзар саг болхлойи гIулакхера нахи.

Керда хьаэцаргболча цу наха эшача гIулакхашта хьалде лерхIш да: промышленносте — 510 эзар квадратни метр площадь хургйолаш нах чубаха цIенош, 160 моттиг хургйолаш берий бешамаш, 1950 моттиг хургйолаш берий яслеш; совхозашка — 150 эзар квадратни метр площадь хургйолаш нах чубаха цIенош, 500 моттиг хургйолаш берий бешамаш, 500 моттиг хургйолаш берий яслеш.

Городашка — Грознеи Гудермессеи хьалъерех тарра, мел эшачунца Iалашъяь поселкаш хьалъергья: Колхозное яхача юрта, Чир-юрта, Дуба-юрта, Наьсарен- воксале, Карабулаке, Ачалкхе, СаьмуIашка, кхычахьа.

Паччахьалкхен капвложенеех хьалдергдола гIирсаш шоаш долаш, керда хьалъергйолча моттигашка наха шоашта цIенош де лургдолаш лаьтташ да.

1959—1965 шерашка Нохч-ГIалгIай совнархоза промышленность таломе дегIайоалаярна партеи правительствоси оттадаь декхараш кхоачашдеш, республике дахача нохчий, гIалгIай, эрсий кхыдолча къамех кийчбе беза дика квалификаци йола гIишлошъераш, нефтяникаш, химикаш, машинашъераш, кхыбола специалисташ. Цо новкъостал дергда оттаьча ханашка хьалхашка латта декхараш кхоачашдеи, планах лаьрхIа йола продукци ший ханнахьа арахецеи.

КОНСТАНТИНОВ,
совнархоза ОКС-а начальник.

Г. Грозне, Августовски улицагIа, № 16, кв. № 4 йолча яхача **Трушина Людмила Федоровнас** Ставропольски крае, Алексеевская яхача юрта вахача **Трушин Юрий Ивановичацара** ше хьакъастара дош суде деннад.

Дош дувцаргда г. Грознерча Орджоникидзевски района халкъа суда 2 участке.

РЕДАКЦЕН АДРЕС: г. Грозный, Сталина улица, 23, телефонаш: редактора 2-41-23, редактора зам. 2-07-01, партийни вахара отдела 2-25-72, корректорске 2-30-91.

СФ02775. 1918 шерарча 11-ча августа цIерах йола типографи, Революцен проспект. 30/3. Заказ № 6749